

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (antroji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS
2005 m. rugsėjo 21 d. *

Byloje T-315/01

Yassin Abdullah Kadi, gyvenantis Jeddah (Saudo Arabija), atstovaujamas QC D. Pannick, *barrister* P. Saini ir *solicitors* G. Martin bei A. Tudor, nurodęs adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovas,

prieš

Europos Sąjungos Tarybą, atstovaujamą M. Vitsentzos ir M. Bishop,

ir

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą A. Van Solinge ir C. Brown, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakoves,

* Proceso kalba: anglų.

palaikomas

Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės, atstovaujamos iš pradžių J. E. Collins, vėliau R. Caudwell, padedamos *barrister* S. Moore, nurodžiusios adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

įstojusios į bylą šalies,

iš pradžių dėl pateikto prašymo panaikinti, pirma, 2001 m. kovo 6 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 467/2001, uždraudžiantį tam tikrų prekių ir paslaugų eksportą į Afganistaną, sustiprinantį skrydžių uždraudimą ir pratęsiantį Afganistano Talibano lėšų ir kitų finansinių išteklių įšaldymą ir panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 337/2000 (OL L 67, p. 1), bei, antra, 2001 m. spalio 19 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 2062/2001, trečią kartą keičiantį Reglamentą Nr. 467/2001 (OL L 277, p. 25), vėliau dėl prašymo panaikinti 2002 m. gegužės 27 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 881/2002, nustatantį tam tikras specialias ribojančias priemones, taikomas tam tikriems asmenims ir organizacijoms, susijusiems su Osama bin Ladenu, *Al-Qaida* tinklu ir Talibanu, ir panaikinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 467/2001 (OL L 139, p. 9) tiek, kiek šie aktai susiję su ieškovu,

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(antroji išplėstinė kolegija),

kuriį sudaro pirmininkas N. J. Forwood, teisėjai J. Pirrung, P. Mengozzi, A. W. H. Meij ir M. Vilaras,

kancleris H. Jung,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2003 m. spalio 14 d. posėdžiui,

prima šį

Sprendimą

Teisinis pagrindas

1 Pagal Jungtinių Tautų Chartijos, 1945 m. birželio 26 d. pasirašytos San Franciske (Jungtinės Amerikos Valstijos), 24 straipsnio 1 dalį Jungtinių Tautų Organizacijos (JTO) narės „patiki Saugumo Tarybai pagrindinę atsakomybę už tarptautinės taikos ir saugumo palaikymą ir susitaria, kad, vykdydama savo pareigas, susijusias su šia atsakomybe, Saugumo Taryba veikia jų vardu“.

2 Pagal Jungtinių Tautų Chartijos 25 straipsnį „JTO narės, remdamosi šia Chartija, sutinka paklusti Saugumo Tarybos nutarimams ir juos vykdyti“.

3 Remiantis Jungtinių Tautų Chartijos 48 straipsnio 2 dalimi, Saugumo Tarybos sprendimus dėl tarptautinės taikos bei saugumo palaikymo „Jungtinių Tautų narės įgyvendina tiesiogiai, taip pat savo veiksmais per atitinkamas tarptautines institucijas, kurių narės jos yra“.

- 4 Pagal Jungtinių Tautų Chartijos 103 straipsnį „jeigu Jungtinių Tautų narių įsipareigojimai pagal šią Chartiją prieštarauja jų įsipareigojimams pagal kokį nors kitą tarptautinį susitarimą, jų įsipareigojimai pagal šią Chartiją turi pirmenybę“.
- 5 Pagal ES 11 straipsnio 1 dalį:

„Sąjunga nustato ir įgyvendina visas užsienio ir saugumo politikos sritis apimančią bendrą užsienio ir saugumo politiką, kurios tikslai yra šie:

- apsaugoti Sąjungos bendrąsias vertybes, svarbiausius interesus, savarankiškumą ir vientisumą laikantis Jungtinių Tautų Chartijos principų,
- visokeriopai stiprinti Sąjungos saugumą,
- išlaikyti taiką ir stiprinti tarptautinį saugumą vadovaujantis Jungtinių Tautų Chartijos principais <...>“

- 6 Pagal EB 301 straipsnį:

„Tais atvejais, kai bendroji pozicija ar bendrasis veiksmų planas, patvirtinti pagal Europos Sąjungos sutarties nuostatas, susijusias su bendra užsienio ir saugumo

politika, numato, kad Bendrija visiškai nutrauks arba iš dalies apribos ekonominius santykius su viena ar keletu trečiųjų šalių, Taryba imasi būtinų skubių priemonių. Taryba sprendžia kvalifikuotąją balsų daugumą, remdamasi Komisijos pasiūlymu.“

7 EB sutarties 60 straipsnio 1 dalis nurodo:

„Jei 301 straipsnyje numatytais atvejais manoma, kad Bendrijai reikia imtis veiksmų, Taryba gali 301 straipsnyje nustatyta tvarka atitinkamų trečiųjų šalių atžvilgiu imtis reikalingų neatidėliotinų priemonių, taikomų kapitalo judėjimui ir mokėjimams.“

8 Pagal EB 307 straipsnio pirmąją pastraipą:

„Šios Sutarties nuostatos neturi turėti įtakos teisėms ir pareigoms, kylančioms iš susitarimų, sudarytų iki 1958 m. sausio 1 d. arba įstojančioms valstybėms – iki įstojimo datos, tarp vienos ar keleto valstybių narių ir vienos ar keleto trečiųjų šalių.“

9 Galiausiai EB 308 straipsnis nustato:

„Jei pasirodytų, kad veikiant bendrajai rinkai vienam iš Bendrijos tikslų pasiekti reikia imtis Bendrijos veiksmų, kuriems ši Sutartis nenumato reikalingų įgaliojimų, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, vieningu sprendimu imasi reikiamų priemonių.“

Ginčo aplinkybės

- 10 1999 m. spalio 15 d. Jungtinių Tautų Saugumo Taryba (toliau – Saugumo Taryba) priėmė Rezoliuciją 1267 (1999), kurioje, *inter alia*, ji pasmerkė tai, kad Afganistano teritorijoje teroristams vis dar teikiamas prieglobstis, vedami jų apmokymai bei rengiami teroro aktai; dar kartą patvirtino savo įsitikinimą, kad tarptautinio terorizmo pažabojimas yra būtinas taikai ir tarptautiniam saugumui užtikrinti, ir pasmerkė Talibaną, nes jis ir toliau teikia prieglobstį Osamai bin Ladeniui (daugumoje Bendrijos institucijų priimtų dokumentų versijose prancūzų kalba rašoma Oussama ben Laden) ir jam bei su juo susijusiems asmenims leidžia vadovauti teroristų rengimo stovyklų tinklui iš Talibano kontroliuojamos teritorijos bei naudotis Afganistanu kaip tarptautinių teroristinių operacijų rengimo baze. Šios rezoliucijos 2 punkte Saugumo Taryba Talibaną reikalauja nedelsiant išduoti Osamą bin Ladeną kompetentingoms valdžios institucijoms. Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi šio įpareigojimo, Rezoliucijos 1267 (1999) 4 punkto b papunktyje nustatyta, kad visos valstybės turi „išaldyti lėšas ir kitus finansinius išteklius, gaunamus iš Talibanui priklausančio arba tiesiogiai ar netiesiogiai jo kontroliuojamo turto, arba iš turto, priklausančio ar kontroliuojamo bet kurios Talibanui priklausančios ar jo kontroliuojamos įmonės, kuriuos nurodo pagal 6 punktą įsteigtas komitetas, ir prižiūrėti, kad jų piliečiai ar bet kurie jų teritorijoje esantys asmenys neperduotų Talibanui arba bet kuriai jam priklausančiai ar tiesiogiai arba netiesiogiai jo kontroliuojamai įmonei valdyti ir naudoti nagrinėjamų ar kitų lėšų arba finansinių išteklių, išskyrus kai kiekvienu atskiru atveju komitetas išduoda leidimą humanitariniais tikslais“.
- 11 Rezoliucijos 1267 (1999) 6 punkte Saugumo Taryba, remdamasi savo laikino vidaus reglamento 28 straipsniu, nusprendė įsteigti Saugumo Tarybos komitetą, sudarytą iš visų jos narių (toliau – Sankcijų komitetas), atsakingą už tai, kad valstybės įgyvendintų 4 punkte nustatytas priemones, už 4 punkte nurodytų lėšų ir kitų finansinių išteklių nustatymą ir už prašymų leisti nukrypti nuo tame pačiame punkte numatytų priemonių nagrinėjimą.

- 12 Taryba, manydama, kad šiai rezoliucijai įgyvendinti būtina imtis Bendrijos veiksmų, 1999 m. lapkričio 15 d. priėmė Bendrąją poziciją 1999/727/BUSP, susijusią su ribojančiomis priemonėmis Talibano atžvilgiu (OL L 294, p. 1). Šios bendrosios pozicijos 2 straipsnis numato Talibanui užsienyje priklausančių lėšų ir kitų finansinių išteklių įšaldymą, laikantis Saugumo Tarybos rezoliucijoje 1267 (1999) numatytų sąlygų.
- 13 2000 m. vasario 14 d. Taryba, remdamasi EB 60 ir 301 straipsniais, priėmė Reglamentą (EB) Nr. 337/2000 dėl skrydžių uždraudimo ir lėšų bei kitų finansinių išteklių įšaldymo Afganistano Talibano atžvilgiu (OL L 43, p. 1).
- 14 2000 m. gruodžio 19 d. Saugumo Taryba priėmė Rezoliuciją 1333 (2000), *inter alia*, reikalaujančią, kad Talibanas vykdytų Rezoliuciją 1267 (1999), būtent, kad tarptautiniams teroristams ir jų organizacijoms nebūtų teikiamas prieglobstis, o Osama bin Ladenas išduotas kompetentingoms institucijoms, jog būtų patrauktas atsakomybėn. Saugumo Taryba nusprendė ypač sustiprinti skrydžių uždraudimą bei lėšų įšaldymą, nustatytą Rezoliucija 1267 (1999). Rezoliucijos 1333 (2000) 8 punkto c papunktis nustato, kad visos šalys privalo „nedelsdamos įšaldyti lėšas ir kitus finansinius išteklius, priklausančius Osamai bin Ladeniui bei Sankcijų komiteto nustatytiems su juo susijusiems asmenims ar įmonėms, įskaitant organizaciją *Al-Qaida*, ir lėšas, gaunamas iš turto, priklausančio Osamai bin Ladeniui ir su juo susijusiems asmenims ir įmonėms arba jų tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamo, ir užtikrinti, kad nei nagrinėjamos, nei visos kitos lėšos ar finansiniai ištekliai nebūtų tiesiogiai ar netiesiogiai jų piliečių ar bet kurių jų teritorijoje esančių asmenų naudojami Osamo bin Ladeno, jo bendrininkų ar bet kurios jiems priklausančios ar tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuojamos įmonės, įskaitant organizaciją *Al-Qaida*.

- 15 Toje pačioje nuostatoje Saugumo Taryba įpareigojo Sankcijų komitetą, remiantis valstybių ir regioninių organizacijų pateikta informacija, atnaujinti asmenų ir organizacijų, nurodyto komiteto pripažintų susijusiais su Osamu bin Ladenu, įskaitant *Al-Qaida* organizaciją, sąrašą.
- 16 Rezoliucijos 1333 (2000) 23 punkte Saugumo Taryba nusprendė, kad priemonės, *inter alia*, nustatytos 8 punkte, bus taikomos 12 mėnesių, o jiems pasibaigus ji nuspręstų, ar pratęsti jas ilgesniam laikotarpiui tomis pačiomis sąlygomis.
- 17 Taryba, nusprendusi, kad šiai rezoliucijai įgyvendinti būtina imtis Bendrijos veiksmų, 2001 m. vasario 26 d. priėmė Bendrąją poziciją 2001/154/BUSP dėl papildomų ribojančių priemonių Talibanui, iš dalies keičiančią Bendrąją poziciją 96/746/BUSP (OL L 57, p. 1). Šios bendrosios pozicijos 4 straipsnis nustato:

„Osamai bin Ladeniui ir (Sankcijų komiteto) nustatytiems su juo susijusiems asmenims ar organizacijoms pasiklausančios lėšos arba kiti finansiniai ištekliai bus išaldyti ir jokios lėšos ar kiti finansiniai ištekliai nebus prieinami Osamai bin Ladeniui nei kitiems su juo susijusiems asmenims ar organizacijoms, (Sankcijų komiteto) nustatytiems remiantis Rezoliucijos 1333 (2000) nuostatomis.“

- 18 2001 m. kovo 6 d. Taryba EB 60 ir 301 straipsnių pagrindu priėmė Reglamentą (EB) Nr. 467/2001, uždraudžiantį tam tikrų prekių ir paslaugų eksportą į Afganistaną, sustiprinantį skrydžių draudimą ir pratęsiantį Afganistano Talibano lėšų ir kitų finansinių išteklių išaldymą bei panaikinantį Reglamentą Nr. 337/2000 (OL L 67, p. 1).

19 Reglamento Nr. 467/2001 1 straipsnis apibrėžia „lėšas“ ir „lėšų įšaldymą“.

20 Pagal Reglamento Nr. 467/2001 2 straipsnį:

„1. Visos I priede išvardytos bet kurių Sankcijų komiteto nustatytų fizinių arba juridinių asmenų, įmonių ar organizacijų nuosavybe esančios lėšos ir finansiniai ištekliai yra įšaldomi.

2. Lėšos ar finansiniai ištekliai negali būti tiesiogiai ar netiesiogiai atiduoti naudotis I priede išvardytiems Sankcijų prieš Talibaną komiteto nustatytiems asmenims, įmonėms ar organizacijoms arba naudojami jų naudai.

3. 1 ir 2 dalys netaikomos lėšoms ir finansiniams ištekliams, kuriems taikomos Sankcijų prieš Talibaną komiteto nustatytos leidžiančios nukrypti nuostatos. Šios leidžiančios nukrypti nuostatos gali būti nustatytos tarpininkaujant II priede išvardytoms valstybių narių kompetentingoms institucijoms.“

21 Reglamento Nr. 467/2001 I priede pateiktas asmenų, įmonių ar organizacijų, kurių atžvilgiu pagal 2 straipsnį numatytas lėšų įšaldymas, sąrašas. Pagal Reglamento Nr. 467/2001 10 straipsnio 1 dalį Komisija, remdamasi Saugumo Tarybos ar Sankcijų komiteto sprendimais, turi teisę pakeisti ar papildyti nurodytą I priedą.

22 2001 m. kovo 8 d. Sankcijų komitetas paskelbė pirmą konsoliduotą organizacijų ir asmenų, kurių lėšos turėtų būti išaldomos pagal Saugumo Tarybos rezoliucijas 1267 (1999) ir 1333 (2000) (žr. 2001 m. kovo 8 d. šio komiteto pranešimą spaudai AFG/131 SC/7028), sąrašą. Vėliau šis sąrašas kelis kartus buvo keičiamas ir pildomas. Komisija pagal Reglamento Nr. 467/2001 10 straipsnį priėmė keletą reglamentų, kuriais ji pakeitė ar papildė šio reglamento I priedą.

23 2001 m. spalio 19 d. Sankcijų komitetas paskelbė apie naują 2001 m. kovo 8 d. sąrašo papildymą, į kurį įtrauktas šis asmuo:

— „Al-Qadi, Yasin (A. K. A. Kadi, Shaykh Yassin Abdullah; A. K. A. Kahdi, Yasin), Jeddah, Saudo Arabija.“

24 2001 m. spalio 19 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2062/2001, trečią kartą iš dalies keičiančiu Reglamentą Nr. 467/2001 (OL L 277, p. 25), į šio reglamento I priedą, be kitų pavardžių, įtraukta ir aptariamo asmens pavardė.

25 2002 m. sausio 16 d. Saugumo Taryba priėmė Rezoliuciją 1390 (2002), nustatančią priemones Osama bin Laden, *Al-Qaida* organizacijos ir Talibano narių bei kitų su jais susijusių asmenų, grupių ar organizacijų atžvilgiu. Šios rezoliucijos 1 ir 2 punktuose iš esmės numatoma pratęsti Rezoliucijos 1267 (1999) 4 punkto b papunktyje ir Rezoliucijos 1333 (2000) 8 punkto c papunktyje nustatytas

priemonės, būtent lėšų įšaldymą. Pagal Rezoliucijos 1390 (2002) 3 punktą praėjus dvylikai mėnesių nuo priemonių priėmimo Saugumo Taryba jas peržiūri ir nusprendžia pratęsti arba patobulinti.

- 26 Taryba, nusprendusi, kad šiai rezoliucijai įgyvendinti būtina imtis Bendrijos veiksmų, 2002 m. gegužės 27 d. priėmė Bendrąją poziciją 2002/402/BUSP dėl ribojančių priemonių prieš Osamą bin Ladeną, *Al-Qaida* organizacijos ir Talibano narius bei su jais susijusius kitus asmenis, grupes ir organizacijas, panaikinančią bendrąsias pozicijas 96/746/BUSP, 1999/727/BUSP, 2001/154/BUSP ir 2001/771/BUSP (OL L 139, p. 4). Šios bendrosios pozicijos 3 straipsnis pagal Saugumo Tarybos rezoliucijas 1267 (1999) ir 1333 (2000) numato Sankcijų komiteto parengtame sąrašė nurodytų asmenų, grupių ir organizacijų lėšų bei kito finansinio turto ar ekonominių išteklių įšaldymą.
- 27 2002 m. gegužės 27 d. Taryba, remdamasi EB 60, 301 ir 308 straipsniais, priėmė Reglamentą (EB) Nr. 881/2002, nustatantį tam tikras specialias ribojančias priemones, taikomas tam tikriems asmenims ir subjektams, susijusiems su Osama bin Ladenu, *Al-Qaida* tinklu ir Talibanu, ir panaikinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 467/2001 (JO L 139, p. 9).
- 28 Pagal šio reglamento 4 konstatuojamąją dalį Saugumo Tarybos rezoliucijoje 1390 (2002) numatytos priemonės „patenka į Sutarties taikymo sritį ir todėl, ypač siekiant išvengti konkurencijos iškreipimo, būtina priimti Bendrijos teisės aktus, kad Bendrijos teritorijoje būtų įgyvendinti atitinkami Saugumo Tarybos sprendimai“.
- 29 Reglamento Nr. 881/2002 1 straipsnis „lėšas“ ir „lėšų įšaldymą“ iš esmės apibrėžia taip pat kaip Reglamento Nr. 467/2001 1 straipsnis.

30 Pagal Reglamento Nr. 881/2002 2 straipsnį:

„1. Visos lėšos ir ekonominiai ištekliai, priklausantys, valdomi ar laikomi fizinių ar juridinių asmenų, grupių ar organizacijų, nurodytų Sankcijų komiteto ir išvardytų I priede, yra įšaldomi.

2. Sankcijų komiteto nurodyti ir I priede išvardyti fiziniai ar juridiniai asmenys, grupės ar organizacijos, ar kas nors jų vardu, tiesiogiai ar netiesiogiai, negali naudotis jokiomis lėšomis.

3. Sankcijų komiteto nurodyti ir I priede išvardyti fiziniai ar juridiniai asmenys, grupės ar organizacijos, ar kas nors jų vardu, tiesiogiai ar netiesiogiai, negali naudotis jokiais ekonominiais ištekliais, kad šie asmenys, grupės ar organizacijos negalėtų įsigyti lėšų, prekių ar gauti paslaugų.“

31 Reglamento Nr. 881/2002 I priede pateiktas 2 straipsnyje minimų asmenų, grupių ir organizacijų, kurioms taikomas lėšų įšaldymas, sąrašas. Šiame sąrašė įtraukta ši fizinio asmens pavardė: „Al-Qadi, Yasin (alias KADI, Shaykh Yassin Abdullah; alias KAHDI, Yasin), Jeddah, Saudo Arabija“.

32 2002 m. gruodžio 20 d. Saugumo Taryba priėmė Rezoliuciją 1452 (2002), kuria siekiama palengvinti įsipareigojimų laikymąsi kovojant su terorizmu. Šios rezoliucijos 1 punktą numato tam tikras leidžiančias nukrypti nuostatas ir išimtis, taikomas pagal Rezoliucijas 1267 (1999), 1333 (2000) ir 1390 (2002) nustatytam lėšų ir ekonominių išteklių įšaldymui, kurias valstybės gali suteikti humanitariniais tikslais, pritarus Sankcijų komitetui.

- 33 2003 m. sausio 17 d. Saugumo Taryba priėmė Rezoliuciją 1455 (2003), kuria siekiama pagerinti Rezoliucijos 1267 (1999) 4 punkto b papunktyje, Rezoliucijos 1333 (2000) 8 punkto c papunktyje ir Rezoliucijos 1390 (2002) 1 ir 2 punktuose nustatytų priemonių įgyvendinimą. Remiantis Rezoliucijos 1455 (2003) 2 punktu, šios priemonės toliau bus tobulinamos po dvylikos mėnesių ar prareikusių anksčiau.
- 34 Taryba, manydama, kad Saugumo Tarybos rezoliucijai 1452 (2002) įgyvendinti būtina imtis Bendrijos veiksmų, 2003 m. vasario 27 d. priėmė Bendrąją poziciją 2003/140/BUSP dėl Bendrąją pozicija 2002/402/BUSP nustatytų ribojančių priemonių taikymo išimčių (OL L 53, p. 62). Šios bendrosios pozicijos 1 straipsnis numato, kad įgyvendindama Bendrosios pozicijos 2002/402/BUSP 3 straipsnyje nurodytas priemones, Europos bendrija atsižvelgs į išimtis, kurias taikyti leidžia Saugumo Tarybos rezoliucija 1452 (2002).
- 35 2003 m. kovo 27 d. Taryba priėmė Reglamentą (EB) Nr. 561/2003, iš dalies keičiantį dėl lėšų ir kitų ekonominių išteklių išaldymui taikomų išimčių, Reglamentą (EB) Nr. 881/2002 (OL L 82, p. 1). Šio reglamento 4 konstatuojamojoje dalyje Taryba nurodo, kad, atsižvelgiant į Rezoliuciją 1452 (2002), reikia suderinti Bendrijos numatytas priemones.
- 36 Pagal Reglamento Nr. 561/2003 1 straipsnį:

„Reglamentas <...> Nr. 881/2002 papildomas šiuo straipsniu:

2a straipsnis

1. 2 straipsnis netaikomas lėšoms ir ekonominiams ištekliams, jeigu:

- a) bet kuri kompetentinga valstybės narės institucija, kaip išvardyta II priede, suinteresuotojo fizinio arba juridinio asmens prašymu nustatė ir nusprendė, kad šios lėšos ir ekonominiai išteklių yra:
- i) reikalingi padengti esmines išlaidas, įskaitant mokėjimą už maisto produktus, nuomą arba turto įkeitimą, vaistus ir medicininį gydymą, mokesčius, išankstines draudimo įmokas ir komunalines paslaugas;
 - ii) skirti išskirtinai apmokėti pagrįstus profesinius mokesčius ir kompensuotinas sumas už patirtas išlaidas, susijusias su teisinių paslaugų teikimu;
 - iii) skirti išskirtinai apmokėti mokesčius arba paslaugų mokesčius už kasdieninį išaldytų lėšų arba ekonominių išteklių aptarnavimą ir laikymą; arba
 - iv) reikalingi ypatingoms išlaidoms; ir
- b) apie tokį sprendimą buvo pranešta Sankcijų komitetui; ir
- c) i) jeigu sprendimas priimtas pagal a) i, ii arba iii papunkčius, Sankcijų komitetas per 48 valandas nuo pranešimo nepateikė prieštaravimo dėl sprendimo; arba

ii) jeigu sprendimas priimtas pagal a) iv papunktį, Sankcijų komitetas pritarė sprendimui.

2. Asmenys, norintys pasinaudoti šio straipsnio 1 dalyje numatytais nuostatomis, turi pateikti prašymą, adresuotą atitinkamai kompetentingai valstybės narės institucijai, kaip išvardyta II priede.

II priede išvardytos kompetentingos institucijos turi nedelsdamos pranešti prašymą pateikusiam asmeniui ir bet kokiems kitiems tiesiogiai susijusiems asmenims, institucijoms ar organizacijoms, ar prašymas buvo patenkintas.

Kompetentinga institucija taip pat praneša kitoms valstybėms narėms, ar prašymas dėl tokios išimties buvo patenkintas.

3. Bendrijos viduje aptiktoms ir pervestoms lėšoms, skirtoms padengti išlaidas arba pripažintoms atitinkančiomis šio straipsnio reikalavimus, netaikomos tolesnės ribojančios priemonės pagal 2 straipsnį.

<...>“

Procedūra ir šalių reikalavimai

37 Ši byla pagal EB 230 straipsnį buvo pradėta M. Yassin Abdullah Kadi ieškiniu Tarybai ir Komisijai, užregistruotu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje 2001 m. gruodžio 18 d. T-315/01 numeriu, kuriame jis Pirmosios instancijos teismo prašo:

— panaikinti Reglamentus Nr. 2062/2001 ir Nr. 467/2001 tiek, kiek jie susiję su ieškovu,

— priteisti iš Tarybos ir (arba) Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

38 Savo atsiliepimuose į ieškinį, pateiktuose Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai atitinkamai 2002 m. vasario 20 d. ir 21 d., Taryba ir Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti ieškinį,

— priteisti iš ieškovo bylinėjimosi išlaidas.

39 2002 m. birželio 13 d. laišku Pirmosios instancijos teismo kanceliarija šalių paprašė pateikti savo pastabas dėl Reglamento Nr. 467/2001 panaikinimo ir jo pakeitimo Reglamentu Nr. 881/2002 pasekmių.

- 40 Pastabų priede, pateiktame Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 2002 m. birželio 28 d., ieškovas išplėtė savo pradinius reikalavimus ir pagrindus dėl Reglamento Nr. 881/2002 (toliau – ginčijamas reglamentas) tiek, kiek jis susijęs su juo.
- 41 Savo pastabose, pateiktose 2002 m. birželio 28 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai, Taryba nurodo neprieštaraujanti tokiam pradinių reikalavimų bei ieškinio pagrindų išplėtimui.
- 42 Savo pastabose, 2002 m. liepos 1 d. pateiktose Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai, Komisija tvirtina, kad pradinis ieškinytis turi būti atmestas kaip nepriimtinas tiek, kiek juo ginčijamas Reglamentas Nr. 467/2001, nes jis neatitinka EB 230 straipsnio ketvirtojoje ir penktojoje pastraipose numatytų sąlygų. Šios institucijos manymu, pradinis reikalavimas panaikinti šį reglamentą gali būti suprantamas tik kaip neteisėtumo išimtis pagal EB 241 straipsnį. Taigi darytina išvada, kad pradiniu ieškiniu iš esmės ginčijamas Reglamentas Nr. 2062/2001 ir tik netiesiogiai – Reglamentas Nr. 467/2001. Tačiau, laikydamosi tinkamo teisingumo vykdymo ir proceso ekonomijos principų bei atsižvelgdama į tai, kad Reglamento Nr. 2062/2001 teisinis poveikis daromas ir ginčijamam reglamentui, Komisija nurodė neprieštaraujanti dėl to, jog ieškovas keičia šiuos proceso dokumentus, įtraukdamas ir pastarąjį reglamentą.
- 43 Be to, Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo pripažinti pagal Procedūros reglamento 113 straipsnį, kad nebeliko ieškinio, kuriuo ginčijamas Reglamentas Nr. 2062/2001, dalyko ir kad nėra reikalo priimti dėl jo sprendimą, nes šis reglamentas, panaikinus Reglamentą Nr. 467/2001 ir jį pakeitus ginčijamu aktu, nebeteri jokio teisinio poveikio. Šiuo klausimu ji remiasi 1988 m. spalio 5 d. Teisingumo Teismo sprendimu *Technointorg prieš Komisiją ir Tarybą* (294/86 ir 77/87, Rink. p. 6077) ir 1997 m. birželio 13 d. Pirmosios instancijos teismo nutartimi *TEAM ir Kolprojekt prieš Komisiją* (T-13/96, Rink. p. II-983).

- 44 Kita vertus, Komisija, remdamasi Procedūros reglamento 115 straipsnio 1 dalimi ir 116 straipsnio 6 dalimi, prašo suteikti jai įstojančios į bylą šalies Tarybos pusėje statusą, paliekant jos prašymą priteisti iš ieškovo bylinėjimosi išlaidas, kurių ji patyrė tuo metu, kai ieškovas ginčijo Reglamentą Nr. 2062/2001.
- 45 2002 m. rugsėjo 10 d. Pirmosios instancijos teismo pirmosios kolegijos pirmininko nutartimi Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei leista įstoti į bylą atsakovių pusėje, remiantis Procedūros reglamento 116 straipsnio 6 dalimi.
- 46 Pasikeitus Pirmosios instancijos teismo kolegijų sudėčiai, kai prasidėjo nauji teisminiai metai, t. y. nuo 2002 m. spalio 1 d., teisėjas pranešėjas buvo paskirtas į antrąją kolegiją, kuriai vėliau paskirta ši byla.
- 47 Pirmosios instancijos teismas, išklauses šalis, pagal Procedūros reglamento 51 straipsnį nusprendė bylą perduoti penkių teisėjų kolegijai.
- 48 Susipažinęs su teisėjo pranešėjo pranešimu, Pirmosios instancijos teismas (antroji išplėstinė kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį ir taikydamas proceso organizavimo priemones pagal Procedūros reglamento 64 straipsnį pateikė Tarybai ir Komisijai klausimus raštu, į kuriuos jos atsakė per nustatytą terminą.
- 49 2003 m. rugsėjo 18 d. Pirmosios instancijos teismo antrosios išplėstinės kolegijos pirmininko nutartimi ši byla ir byla *Aden ir kt. prieš Tarybą ir Komisiją*, T-306/01, buvo sujungtos pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 50 straipsnį, kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis.

- 50 2003 m. spalio 8 d. laišku ieškovas Pirmosios instancijos teismo paprašė įtraukti į Terorizmo bylą (Jungtinių Tautų priemonės) 2001 m. nutarimą (Britanijos 2001 m. nutarimas dėl terorizmo (Jungtinių Tautų priemonės). Taip pat 2003 m. spalio 8 d. laišku Komisija Pirmosios instancijos teismo prašė įtraukti į bylos medžiagą „(Sankcijų komiteto) darbų vykdymą reglamentuojančias gaires“, kurias šis komitetas priėmė 2002 m. lapkričio 7 d. ir papildė 2003 m. balandžio 10 dieną. 2003 m. spalio 9 d. Pirmosios instancijos teismo antrosios išplėstinės kolegijos pirmininko sprendimu šie du prašymai buvo patenkinti.
- 51 2003 m. spalio 14 d. posėdyje išklaustytos šalių nuomonės žodžiu ir atsakymai į Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus.

Dėl ginčijamo reglamento priėmimo procedūrinių pasekmių

- 52 Pagrindinės bylos šalys pripažįsta, kad ieškovas turi teisę savo reikalavimus ir ieškinio pagrindus pritaikyti taip, kad galėtų reikalauti panaikinti ginčijamą reglamentą, kuris panaikina ir pakeičia Reglamentą Nr. 467/2001, iš dalies pakeistą Reglamentu Nr. 2062/2001. 2002 m. birželio 28 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktu dokumentu ieškovas nurodė pritaikęs šiam tikslui savo pradinius reikalavimus ir pagrindus.
- 53 Šiuo klausimu reikia priminti, kad jeigu vykstant procesui sprendimas pakeičiamas kitu sprendimu, kurio dalykas tas pats, jis turėtų būti laikomas nauju faktu, leidžiančiu ieškovui pritaikyti savo reikalavimus ir ieškinio pagrindus. Iš tiesų, jeigu ieškovo būtų reikalaujama pareikšti naują ieškinį, būtų pažeistas geras teisingumo administravimo ir proceso ekonomijos principas. Be to, būtų neteisinga, jeigu nagrinėjama institucija, susidūrusi su sprendimu, dėl kurio pareikštas ieškinys Bendrijos teisme, kritika, galėtų papildyti ar pakeisti jį kitu ir pasinaudoti šiuo papildymu ar pakeitimu procese taip, kad kitai šaliai būtų užkirstas kelias išplėsti savo pradinius reikalavimus ir ieškinio pagrindus paskesniajam sprendimui arba pateikti papildomus reikalavimus ar ieškinio pagrindus dėl jo (1982 m. kovo 3 d.

Teisingumo Teismo sprendimo *Alpha Steel prieš Komisiją*, 14/81, Rink. p. 749, 8 punktas; 1987 m. rugsėjo 29 d. Sprendimo *Fabrique de fer de Charleroi ir Dillinger Hüttenwerke prieš Komisiją*, 351/85 ir 360/85, Rink. p. 3639, 11 punktas ir 1988 m. liepos 14 d. Sprendimo *Stahlwerke Peine-Salzgitter prieš Komisiją*, 103/85, Rink. p. 4131, 11 ir 12 punktai; 2000 m. vasario 3 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *CCRE prieš Komisiją*, T-46/98 ir T-151/98, Rink. p. II-167, 33 punktas).

54 Ši teismų praktika taikytina, jeigu reglamentas, kuris tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su asmeniu, vykstant procesui pakeičiamas reglamentu, kurio dalykas yra toks pats.

55 Kadangi ši aplinkybė visais atžvilgiais atitinka nagrinėjamą atvejį, reikia patenkinti ieškovo prašymą pripažinti, kad jo ieškiniu siekiama panaikinti ginčijamą reglamentą tiek, kiek jis susijęs su juo, ir leisti šalims performuluoti savo reikalavimus, ieškinio pagrindus bei argumentus, atsižvelgiant į šį naują faktą.

56 Šiomis aplinkybėmis reikia pripažinti, kad ieškovo pradinis prašymas iš dalies panaikinti Reglamentą Nr. 467/2001, panaikinus šį reglamentą ginčijamu reglamentu, neteko savo dalyko. Todėl nėra reikalo nuspręsti dėl šio prašymo nei dėl Komisijos iškelto prieštaravimo dėl priimtinumą (žr. šio sprendimo 42 punktą). Taip pat nėra reikalo nuspręsti dėl prašymo iš dalies panaikinti Reglamentą Nr. 2062/2001, nes jo dalykas taip pat išnyko.

57 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad nėra reikalo nuspręsti dėl ieškinio dalies, susijusios su Komisija. Šios bylos aplinkybėmis gero teisingumo administravimo ir proceso ekonomijos principai, kuriais remiamasi šio sprendimo 53 punkte nurodytoje teismų

praktikoje, taip pat pateisina atsižvelgimą į performuluotus Komisijos reikalavimus, gynybos pagrindus ir argumentus, kaip pirmiau minėta 55 punkte, tačiau nėra būtina iš naujo formaliai leisti šiai institucijai įstoti į bylą Tarybos pusėje, remiantis Procedūros reglamento 115 straipsnio 1 dalimi ir 116 straipsnio 6 dalimi.

58 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, reikia pripažinti, kad šis ieškinys pareikštas tik Tarybai, palaikomai Komisijos ir Jungtinės Karalystės, ir kad vienintelis ieškinio dalykas yra prašymas panaikinti ginčijamą reglamentą, kiek jis susijęs su ieškovu.

Dėl esmės

1) Pirminės pastabos

59 Grįsdamas savo reikalavimus, ieškovas ieškinyje nurodo tris panaikinimo pagrindus, susijusius su jo pagrindinių teisių pažeidimu. Pirmasis pagrindas susijęs su teisės būti išklausytam pažeidimu, antrasis – su nuosavybės teisės ir proporcingumo principo pažeidimu, o trečiasis – su teisės į veiksmingą teisminę kontrolę pažeidimu.

60 Savo dublike ieškovas nurodo ketvirtąjį pagrindą, susijusį su nekompetencija ir įgaliojimų viršijimu, nes institucijos atsakovės priėmė Reglamentus Nr. 467/2001 ir Nr. 2062/2001 EB 60 ir 301 straipsnių pagrindu, nors šios nuostatos Bendrijai leidžia nutraukti ar riboti ekonominius santykius su trečiosiomis šalimis, o ne įšaldyti

fizinių asmenų turtą. Vis dėlto, panaikinus Reglamentą Nr. 467/2001 ir pakeitus jį ginčijamu reglamentu, priimtu EB 60, 301 ir 308 straipsnių pagrindu, ieškovas 2002 m. birželio 28 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktose pastabose nurodė, kad jis atsisako šio naujo pagrindo.

- 61 Bet Pirmosios instancijos teismas nusprendė savo iniciatyva išnagrinėti klausimą, ar Taryba buvo kompetentinga priimti ginčijamą reglamentą, remiantis EB 60, 301 ir 308 straipsniais. Iš tiesų pagrindas dėl ginčijamą aktą priėmusios institucijos nekompetencijos yra susijęs su viešąja tvarka (generalinio advokato M. Lagrange išvada 1964 m. liepos 15 d. Teisingumo Teismo sprendimui *Nyderlandai prieš Aukščiausiąją valdžios instituciją*, 66/63, Rink. p. 1047, 1086), todėl Bendrijos teismas gali jį išnagrinėti savo iniciatyva (1959 m. gruodžio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Société des fonderies de Pont-à-Mousson prieš Aukščiausiąją valdžios instituciją*, 14/59, Rink. p. 445, 473; 1960 m. gegužės 10 d. Sprendimas *Vokietija prieš Aukščiausiąją valdžios instituciją*, 19/58, Rink. p. 469, 488; 1982 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Amylum prieš Tarybą* 108/81, Rink. p. 3107, 28 punktas ir 2000 m. liepos 13 d. Sprendimo *Salzgitter prieš Komisiją*, C 210/98 P, Rink. p. I-5843, 56 punktas; 1992 m. vasario 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *BASF ir kt. prieš Komisiją*, T-79/89, T-84/89, T-85/89, T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 ir T-104/89, Rink. p. II-315, 31 punktas ir 1996 m. rugsėjo 24 d. Sprendimo *Marx Esser ir Del Amo Martinez prieš Parlamentą*, T-182/94, Rink. VT, p. I-A-411 ir II-1197, 44 punktas).
- 62 Kadangi rašytinio proceso metu nei Taryba nei Komisija neturėjo galimybės pareikšti savo nuomonės šiuo klausimu, Pirmosios instancijos teismas jų paprašė tai padaryti raštu, taikant proceso organizavimo priemones (žr. šio sprendimo 48 punktą). Šios institucijos per nustatytą terminą patenkino Pirmosios instancijos teismo prašymą. Be to, posėdyje ieškovas ginčijo Tarybos kompetenciją priimti ginčijamą reglamentą remiantis EB 60, 301 ir 308 straipsniais. Jungtinė Karalystė posėdyje šiuo klausimu taip pat pareiškė savo nuomonę.
- 63 Pirmosios instancijos teismas nusprendė pirmiausia pareikšti nuomonę dėl jo iniciatyva iškelta pagrindo, susijusio su Tarybos nekompetencija priimti ginčijamą reglamentą. Vėliau Pirmosios instancijos teismas išnagrinės kitus tris ieškinio pagrindus dėl panaikinimo, grindžiamus ieškovo pagrindinių teisių pažeidimu, juos sugrupuodamas.

2) *Dėl pagrindo, susijusio su Tarybos nekompetencija priimti ginčijamą reglamentą**Pirmosios instancijos teismo klausimai ir šalių atsakymai*

64 Šiuose raštu Tarybai ir Komisijai pateiktuose klausimuose Pirmosios instancijos teismas priminė, kad 1996 m. kovo 28 d. Nuomonėje 2/94 (Rink. p. I-1759, 29 ir 30 punktai) Teisingumo teismas nurodė, jog EB sutarties 235 straipsnio (dabar EB 308 straipsnis) tikslas – suteikti įgaliojimus Bendrijos institucijoms, kai specifinės Sutarties nuostatos aiškiai ar numanomai nesuteikia joms įgaliojimų imtis veiksmų, tiek, kiek šie įgaliojimai yra būtini vienam iš Sutartyje įtvirtintų Bendrijos tikslų pasiekti. Šia nuostata, kuri yra neatskiriama institucinės sistemos, grindžiamos kompetencijų pasidalijimo principu, dalis, neturėtų būti remiamasi, norint išplėsti Bendrijos kompetenciją už bendrosios sistemos, kurią sudaro visos Sutarties nuostatos, ypač tos, kurios apibrėžia Bendrijos tikslus ir veiksmus, ribų. Bet kuriuo atveju ja neturėtų būti remiamasi priimant nuostatas, kurios iš esmės keistų Sutartį, nesilaikant šiuo klausimu joje numatytos procedūros. Atsižvelgdamas į šią nuomonę, Pirmosios instancijos teismas Tarybos ir Komisijos paprašė konkrečiau nurodyti, kokių EB sutartimi nustatytų Bendrijos tikslų būtų siekiama ginčijamo reglamento nuostatomis.

65 Taryba atsakė, kad iš esmės šiomis nuostatomis siekiama ekonominės ir finansinės prievartos, kuri, jos manymu, atitinka EB sutarties tikslą.

66 Šiuo požiūriu Taryba tvirtina, kad Bendrijos tikslai nėra apibrėžti tik EB 3 straipsnyje, bet gali išplaukti iš labiau specifinių nuostatų.

- 67 Lemiamas veiksnys šiuo klausimu būtų tai, kad po Mastrichto pakeitimų EB 60 ir 301 straipsniai apibrėžia Bendrijos užduotis ir veiksmus ekonominių ir finansinių sankcijų srityje ir yra kompetencijos perdavimo Bendrijai teisinis pagrindas, reikalingas jiems įvykdyti. Ši kompetencija yra akivaizdžiai susijusi ir iš tiesų priklauso nuo teisės akto priėmimo remiantis ES sutarties nuostatomis, susijusiomis su Bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP). Vienas iš BUSP tikslų pagal ES 11 straipsnio 1 dalies trečią įtrauką yra „išlaikyti taiką ir stiprinti tarptautinį saugumą vadovaujantis Jungtinių Tautų Chartijos principais“.
- 68 Taigi pripažintina, kad ekonominė ir finansinė prievarta, taikoma dėl politinių priežasčių ir *a fortiori* įgyvendinant privalomą Saugumo Tarybos sprendimą, yra aiškus ir teisėtas EB sutarties tikslas, nors ir šalutinis bei netiesiogiai susijęs su pagrindiniais šios sutarties tikslais, būtent su laisvu kapitalo judėjimu (EB 3 straipsnio 1 dalies c punktas) ir neiškraipytos konkurencijos sistemos sukūrimu (EB 3 straipsnio 1 dalies g punktas), bei susijęs su ES sutartimi.
- 69 Šioje byloje, kaip ginčijamo reglamento teisinis pagrindas, buvo įtrauktas EB 308 straipsnis, siekiant papildyti EB 60 ir 301 straipsniais paremtą pagrindą, kad būtų galima priimti priemones ne tik trečiųjų valstybių, bet ir asmenų ir nevyriausybinėse organizacijų, nebūtinai susijusių su šių valstybių vyriausybėmis ar režimais, atžvilgiu, kai EB sutartis nenumato šiam tikslui reikalingų įgaliojimų.
- 70 Taip veikdama Bendrija galėjo prisitaikyti prie tarptautinės praktikos, kurioje nuo šiol taikomos „protingos sankcijos“, nukreiptos prieš konkrečius asmenis, keliančius pavojų tarptautiniam saugumui, o ne prieš nekaltas visuomenes.

71 Taryba mano, kad sąlygos, kuriomis ji nagrinėjama atveju rėmėsi EB 308 straipsniu, nesiskiria nuo tų, kuriomis šia nuostata buvo remiamasi praeityje, siekiant bendrojoje rinkoje įgyvendinti vieną iš EB sutarties tikslų, kai ši Sutartis nenumatė šiam tikslui pasiekti reikalingų įgaliojimų. Šiuo požiūriu ji remiasi:

- įvairiomis direktyvomis socialinės politikos srityje, kuriomis pagal EB sutarties 235 straipsnį, o kartais ir EB sutarties 100 straipsnį (dabar EB 94 straipsnis) vienodo darbuotojų vyrų ir moterų darbo užmokesčio principas, numatytas EB sutarties 119 straipsnyje (EB sutarties 117–120 straipsniai buvo pakeisti EB 136–143 straipsniais), buvo išplėstas iki bendrojo vienodo požiūrio principo visose srityse, kuriose gali būti diskriminuojama, ir pradėtas taikyti savarankiškai dirbantiems asmenims, įskaitant žemės ūkio sektorių, būtent 1976 m. vasario 9 d. Tarybos direktyva 76/207/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo taikymo įsidarbinimo, profesinio mokymo, pareigų paaugštinimo ir darbo sąlygų atžvilgiu (OL L 39, p. 40); 1978 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva 79/7/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo nuoseklus įgyvendinimo socialinės apsaugos srityje (OL L 6, 1979, p. 24); 1986 m. liepos 24 d. Tarybos direktyva dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo įgyvendinimo profesinėse socialinės apsaugos sistemose (OL L 225, p. 40) ir 1986 m. gruodžio 11 d. Tarybos direktyva 86/613/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris, kurie verčiasi savarankiška darbo veikla, įskaitant žemės ūkyje, principo taikymo ir dėl savarankiškai dirbančių moterų apsaugos nėštumo ir motinystės metu (OL L 359, p. 56);
- įvairiais teisės aktais laisvo asmenų judėjimo srityje, kuriais, remiantis EB sutarties 235 ir EB sutarties 51 straipsniais (po pakeitimų EB 42 straipsnis), pagal darbo sutartį dirbantiems ir Bendrijoje judantiems asmenims pripažintos teisės buvo išplėstos savarankiškai dirbantiems asme-

nims, jų šeimos nariams ir studentams, būtent 1981 m. gegužės 12 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1390/81, išplečiančiu Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, taikymą savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams (OL L 143, p. 1);

— EB sutarties 213 straipsnio (dabar EB 284 straipsnis) ir EB sutarties 235 straipsnio pagrindu 1997 m. birželio 2 d. priimtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1035/97 dėl Europos rasizmo ir ksenofobijos kontrolės centro įsteigimo (OL L 151, p. 1).

72 Pats Teisingumo Teismas pripažino šios praktikos teisėtumą (1989 m. gruodžio 5 d. Sprendimas *Delbar*, C-114/88, Rink. p. 4067).

73 Be to, Bendrijos įstatymų leidėjas sankcijų srityje jau rėmėsi EB sutarties 235 straipsniu. Šiuo požiūriu Taryba nurodo, kad iki EB 301 ir 60 straipsnių įtraukimo į EB sutartį įvairūs Tarybos reglamentai, nustatantys ekonomines sankcijas, rėmėsi EB sutarties 113 straipsniu (po pakeitimų EB 133 straipsnis) (pvz., žr. 1982 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 596/82, keičiantį tam tikrų Sovietų Sąjungos kilmės produktų importo tvarką (OL L 72, p. 15); 1982 m. balandžio 16 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 877/82, sustabdantį visų Argentinos kilmės produktų importą (OL L 102, p. 1), ir 1986 m. spalio 27 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3302/86 dėl aukso gaminių iš Pietų Afrikos Respublikos importo sustabdymo (OL L 305, p. 11). Kadangi šios priemonės nepateko į bendros prekybos politikos taikymo sritį arba buvo susijusios su fiziniais ar juridiniais asmenimis, įsisteigusiais Bendrijoje, jų pagrindas taip pat buvo EB sutarties 235 straipsnis. Būtent taip buvo 1992 m. gruodžio 7 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3541/92, draudžiančio tenkinti Irako reikalavimus dėl sutarčių ir sandorių, kurių vykdymui turėjo įtakos Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucija Nr. 661 (1990)

ir kitos susijusios rezoliucijos (OL L 361, p. 1), kurio 2 straipsnis nurodo, jog „draudžiama tenkinti arba imtis kokių nors veiksmų, kad būtų patenkintas reikalavimas, kurį pateikia bet kuris asmuo ar organas, tiesiogiai arba netiesiogiai veikiantys vieno ar kelių asmenų arba organų Irake vardu arba jų naudai“, atveju.

74 Komisija, atsakydama į tuos pačius raštu pateiktus Pirmosios instancijos teismo klausimus, tvirtina, kad Saugumo Tarybos nustatytų sankcijų įgyvendinimas, susijęs su bendra prekybos politika ar vidaus rinka, galėjo visapusiškai ar iš dalies patekti į EB sutarties taikymo sritį.

75 Šioje byloje Komisija mano, kad remiantis ginčijamo reglamento 4 konstatuojamąja dalimi nagrinėjamos priemonės buvo reikalingos užtikrinti kapitalo judėjimo ribojimų, įgyvendinamų pagal nagrinėjamas Saugumo Tarybos rezoliucijas, vienodą taikymą ir aiškinimą, siekiant apsaugoti laisvą kapitalo judėjimą Bendrijoje ir išvengti konkurencijos iškraipymų.

76 Be to, Komisija mano, kad tarptautinio saugumo užtikrinimas Sąjungos viduje ir už jos ribų turėtų patekti į bendrąją EB sutarties nuostatų sistemą. Šiuo požiūriu Komisija remiasi, pirma, ES 3 ir 11 straipsniais ir; antra, EB sutarties preambule, kurioje susitariančiosios šalys patvirtino „pagal Jungtinių Tautų Chartijos principus <...> Europą ir užjūrio šalis siejantį solidarumą <...>“ ir pasiskelbė nusprendusios „<...> stiprinti taiką ir laisvę“. Todėl Komisija daro išvadą, kad „bendras Bendrijos tikslas yra išsaugoti taiką ir saugumą“, kurio būtent siekiama EB 60 ir 301 straipsniais, taip pat konkrečiai nustatančiais Bendrijos kompetenciją vidaus ir išorės kapitalo judėjimo reglamentavimo srityje.

- 77 Kadangi EB sutarties III antraštinės dalies 4 skyrius, susijęs su kapitalo judėjimu, nesuteikia jokių ypatingų įgaliojimų Bendrijai, šioje byloje EB 308 straipsniu buvo remiamasi kaip papildomu teisiniu pagrindu, siekiant užtikrinti, kad Bendrija galėtų nustatyti nagrinėjamus ribojimus, būtent asmenims, vadovaudamasi Tarybos priimta bendrąja pozicija.
- 78 Posėdyje Jungtinė Karalystė Bendrijos tikslą, kurio siekiant priimtas ginčijamas reglamentas, apibrėžė kaip Saugumo Tarybos valstybėms narėms nustatytų pareigų dėl kapitalo judėjimo apribojimo vienodą taikymą Bendrijos viduje.
- 79 Jungtinė Karalystė pabrėžia, kad kapitalo judėjimo vidaus rinkos sukūrimas yra vienas iš EB 3 straipsnyje numatytų Bendrijos tikslų. Jungtinė Karalystė mano, kad vienodas bet kokių laisvo kapitalo judėjimo rinkoje apribojimų taikymas yra esminis vidaus rinkos sukūrimo aspektas.
- 80 Jeigu, atvirkščiai, įgyvendinant nagrinėjamas Saugumo Tarybos rezoliucijas priemonės nebūtų priimtos Bendrijos lygmeniu, Jungtinės Karalystės nuomone, išaldant turtą galėtų atsirasti skirtumų tarp valstybių narių. Jeigu valstybės narės šias rezoliucijas įgyvendintų individualiai, neišvengiamai atsirastų skirtumų aiškinant jiems tenkančių išpareigojimų apimtį, kurie lemtų skirtumus laisvo kapitalo judėjimo tarp valstybių narių srityje, o tuomet galėtų atsirasti konkurencijos iškraipymo rizika.
- 81 Be to, Jungtinė Karalystė tvirtina, kad priemonės, numatančios asmenų lėšų išaldymą, siekiant nutraukti ekonominius santykius su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, o ne su trečiosiomis šalimis, neturėtų būti laikomos išplečiančiomis „Bendrijos kompetenciją už bendrosios visų Sutarties nuostatų sistemos ribų“ pagal

šio sprendimo 64 punkte nurodytą Nuomonę 2/94. Vadovaujantis Sutartimi, Bendrija kompetentinga priimti kapitalo judėjimą reglamentuojančias priemones, imdamasi priemonių prieš asmenis. Todėl, nors priemonės, reglamentuojančios asmenų kapitalo judėjimą, siekiant nutraukti ekonominius santykius su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, patenka į sritį, kurioje EB sutartis nesuteikia specialių įgaliojimų institucijoms, ir nors šios priemonės reikalauja remtis EB 308 straipsniu, jos neturėtų būti laikomos nepatenkančiomis į Sutarties bendrąją sistemą.

82 Jungtinė Karalystė mano, kad rėmimasis EB 308 straipsniu šios bylos aplinkybėmis nesiskiria nuo šios nuostatos naudojimo kitose situacijose, būtent socialinės politikos srityje, kuomet šiuo straipsniu buvo pasinaudota siekiant kitų Bendrijos tikslų, kai Sutartyje nebuvo konkretaus teisinio pagrindo (žr. šio sprendimo 71 punktą).

83 Posėdyje ieškovas ginčijo Tarybos kompetenciją priimti ginčijamą reglamentą EB 60, 301 ir 308 straipsnių pagrindu.

84 Pirma, šioje byloje negalima remtis EB 60 ir 301 straipsniais, nes ginčijamas reglamentas numato priemones asmenų, o ne trečiųjų valstybių atžvilgiu.

85 Antra, negalima remtis ir EB 308 straipsniu, nes ginčijamu reglamentu siekiama ne kokio nors EB sutarties tikslo, o tik tikslų BUSP srityje, kuri reglamentuojama ES sutartyje, įgyvendinimo. Konkrečiai kalbant, atitinkamų asmenų turto įšaldymas

nėra realiai ir veiksmingai susijęs su „konkurencijos iškraipymo išvengimo“ tikslu, numatytu ginčijamo reglamento 4 konstatuojamojoje dalyje (2000 m. spalio 5 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Parlamentą ir Tarybą*, C-376/98, Rink. p. I-8419, 84 ir 85 punktai).

- 86 Šiuo požiūriu ieškovas tvirtina, jog nepakanka, kad priemone būtų siekiama vieno iš ES sutarties tikslų tam, kad Bendrija galėtų ją priimti EB 308 straipsnio pagrindu. Šio sprendimo 64 punkte nurodytoje Nuomonėje 2/94 Teisingumo Teismas nusprendė, kad ši nuostata neleidžia Bendrijai prisijungti prie Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (EŽTPLAK), nors ES sutartyje yra aiškiai nurodytas pagarbos žmogaus teisėms tikslas. Todėl ieškovas prašo Pirmosios instancijos teismo atmesti Tarybos ir Komisijos pasiūlytą platų EB 308 straipsnio aiškinimą, kuris, jo manymu, šiai nuostatai suteiktų potencialiai neribotą taikymo sritį.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 87 Skirtingai nei Reglamentas Nr. 467/2001, ginčijamo reglamento teisinis pagrindas yra ne tik EB 60 ir 301 straipsniai, bet ir EB 308 straipsnis. Taip jis atspindi tarptautinės situacijos pokyčius, kuriuos laipsniškai atitiko Saugumo Tarybos nustatytos ir Bendrijos įgyvendinamos sankcijos.
- 88 Saugumo Tarybos rezoliucija 1333 (2000), priimta imantis veiksmų prieš tarptautinį terorizmą, kurio sustabdymas laikomas esminiu palaikant taiką ir tarptautinį saugumą (žr. rezoliucijos septintą konstatuojamąją dalį), numatė būtent Talibano režimą, kuris tuo metu kontroliavo didžiausią Afganistano teritorijos dalį ir teikė prieglobstį bei paramą Osamai bin Ladeniui bei su juo susijusiems asmenims ir organizacijoms.

- 89 Būtent dėl šio aiškiai nustatyto ryšio su trečiosios šalies teritorija ir jos režimu Taryba nusprendė, kad Reglamentas Nr. 467/2001 galėtų būti grindžiamas EB 60 ir 301 straipsnių teisiniu pagrindu. Tokiam požiūriui reikėtų pritarti, nes jokia šių nuostatų formuluotė nedraudžia priimti ribojančių priemonių, tiesiogiai taikomų asmenims ar organizacijoms, jeigu tokiomis priemonėmis iš tikrųjų siekiama visiškai nutraukti ar apriboti ekonominius santykius su viena ar keliomis trečiosiomis šalimis.
- 90 Kaip teisingai pastebėjo Taryba, Reglamente Nr. 467/2001 numatytos priemonės gali būti vadinamos „protingomis sankcijomis“ (smart sanctions), kurios JTO praktikoje atsirado 1990-aisiais. Tokios sankcijos klasikinės bendro prekybos embargo priemonės, taikomas valstybei, pakeičia tikslesnėmis ir labiau atrankinėmis priemonėmis, kurios sumažina atitinkamos šalies civilių gyventojų patiriamas kančias ir kartu nustato tikras sankcijas konkrečiam režimui ir jų vadovams. Bendrijos institucijų praktika taip pat pasikeitė šia linkme, Tarybai laipsniškai priėjus išvadą, kad EB 60 ir 301 straipsniai jai leidžia imtis ribojančių priemonių organizacijų ar asmenų, fiziškai kontroliuojančių dalį trečiosios šalies teritorijos bei trečiosios šalies vyriausybę, ir su jais susijusių bei jiems ekonominę paramą teikiančių asmenų ir organizacijų atžvilgiu.
- 91 Šis aiškinimas, kuris neprieštarauja EB 60 ir 301 straipsnių formuluotei, yra pateisinamas efektyvumo ir humanitariniais tikslais.
- 92 Tačiau Saugumo Tarybos rezoliucija 1390 (2002) buvo priimta 2002 m. sausio 16 d., po to, kai 2001 m. į Afganistaną įžengus karinėms tarptautinės koalicijos pajėgoms sužlugo Talibano režimas. Todėl, nors rezoliucija aiškiai įvardija Talibaną, ji nėra

nukreipta prieš žlugusį režimą, o tiesiogiai prieš Osama bin Ladeną, *Al-Qaida* tinklą ir su jais susijusius asmenis bei organizacijas.

- 93 Taryba posėdyje aiškiai patvirtino, kaip jau buvo minėta 2002 m. kovo 6 d. Komisijos pateikto Tarybos reglamento pasiūlymo, sudarančio ginčijamo reglamento pagrindą (KOM (2002) 117, galutinis), motyvų 2 punkte, kad nėra jokio ryšio tarp pagal šią rezoliuciją nustatytų sankcijų ir trečiosios šalies teritorijos ar jos režimo, bent jau kiek tai susiję su asmenimis ir organizacijomis, kurių tuo metu nebuvo Afganistane.
- 94 Nesant tokio ryšio, Taryba ir Komisija nusprendė, kad vien EB 60 ir 301 straipsniai nėra pakankamas teisinis pagrindas priimti ginčijamą reglamentą. Šiems motyvams reikėtų pritarti.
- 95 Iš tiesų EB 60 straipsnio 1 dalis nurodo, kad Taryba gali 301 straipsnyje nustatyta tvarka „atitinkamų trečiųjų šalių atžvilgiu“ imtis reikalingų neatidėliotinų priemonių, taikomų kapitalo judėjimui ir mokėjimams. EB 301 straipsnis aiškiai numato galimybę imtis Bendrijos veiksmų, siekiant nutraukti arba iš dalies apriboti ekonominius santykius „su viena ar keletu trečiųjų šalių“.
- 96 Be to, nors šios nuostatos leidžia taikyti „protingas sankcijas“ ne tik trečiajai šaliai kaip valstybei, bet ir trečiajai šaliai vadovaujantiems asmenims bei su jais susijusiems jų tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamiems asmenims ir organizacijoms (žr. šio sprendimo 89–91 punktus), negalima daryti išvados, kad tokie asmenys ar organizacijos gali išlikti sankcijų adresatais žlugus nagrinėjamai šaliai vadovujan-

čiam režimui. Tokiomis aplinkybėmis iš tiesų nebėra pakankamo ryšio tarp šių asmenų ar organizacijų ir trečiosios šalies.

97 Iš to išplaukia, kad bet kuriuo atveju vien EB 60 ir 301 straipsniai nėra pakankamas ginčijamo reglamento teisinis pagrindas.

98 Be to, priešingai Komisijos pozicijai, išdėstyta jos pateiktame Tarybos reglamento pasiūlyme, kuris sudaro ginčijamo reglamento pagrindą (žr. šio sprendimo 93 punktą), Taryba nusprendė, kad vien 308 CE taip pat nėra tinkama teisinė bazė, norint priimti pirmiau nurodytą reglamentą. Šiems motyvams taip pat reikėtų pritarti.

99 Šiuo klausimu reikia priminti, kad remiantis Teisingumo Teismo praktika (1987 m. kovo d. Sprendimo Komisija prieš Tarybą, 45/86, Rink. p. 1493, 13 punktas) iš paties EB 308 straipsnio teksto išplaukia, jog rėmimasis šiuo straipsniu, kaip teisės akto teisine baze, yra pateisinamas tik tuomet, kai jokia kita Sutarties nuostata nenumato Bendrijos institucijų reikiamų įgaliojimų priimti šį aktą. Tokioje situacijoje EB 308 straipsnis institucijoms leidžia veikti, norint pasiekti vieną iš Bendrijos tikslų, neatsižvelgiant į tai, kad nėra tam reikalingus įgaliojimus numatančių nuostatų.

100 Dėl pirmos EB 308 straipsnio taikymo sąlygos akivaizdu, kad jokia EB sutarties nuostata nenumato priemonių, panašių į ginčijamame reglamente numatytąsias, skirtų kovai su tarptautiniu terorizmu, būtent nustatančių ekonomines ir finansines sankcijas, pavyzdžiui, lėšų išaldymą, asmenų ir organizacijų, įtariamų prisidėjus prie jo finansavimo, atžvilgiu, nenustatant jokio ryšio su trečiosios šalies teritorija ar jos režimu. Taigi šioje byloje ši pirmoji sąlyga yra tenkinama.

- 101 Dėl antros EB 308 straipsnio taikymo sąlygos, remiantis šio sprendimo 99 punkte minėta teismų praktika, reikia konstatuoti, kad jai įvykdyti šioje byloje būtina, jog kova su tarptautiniu terorizmu ir ekonominių bei finansinių sankcijų, pavyzdžiui, lėšų įšaldymo, taikymas asmenims ir organizacijoms, įtariamais prisidėjus ji finansuojant, galėtų būti susieti su vienu iš Bendrijai Sutartimi priskirtų tikslų.
- 102 Ginčijamo reglamento preambulė šiuo klausimu yra trumpa ir aiški. Be to, Taryba šio reglamento 4 konstatuojamojoje dalyje patvirtino, kad Rezoliucija 1390 (2002) ir Bendrąja pozicija 2002/402 reikalaujamas priemonės „apima Sutartis“ ir kad reikėjo priimti Bendrijos teisės aktą, „siekiant išvengti konkurencijos iškraipymo“.
- 103 Dėl principinio teiginio, kad nagrinėjamas priemonės „apima Sutartis“, reikia nedvejojant pripažinti, kad, atvirkščiai, joks EB 2 ir 3 straipsniuose numatytas Sutarties tikslas negalėtų būti pasiektas nagrinėjamomis priemonėmis.
- 104 Konkrečiai kalbant, skirtingai nuo priemonių tam tikrų Bendrijoje įsisteigusių fizinių ir juridinių asmenų atžvilgiu, numatytų Reglamente Nr. 3541/92, kuri nurodė Taryba, pagrįsdama savo argumentą (žr. šio sprendimo 73 punktą), ginčijamu reglamentu numatytos priemonės negalėtų remtis bendros prekybos politikos kūrimo tikslu (EB 3 straipsnio 1 dalies b punktas), kuriuo remiantis Bendrijai buvo pripažinta kompetencija nustatyti prekybos embargo priemonės pagal EB 133 straipsnį, nes Bendrijos ir trečiųjų šalių prekybiniai santykiai šioje byloje nenagrinėjami.

- 105 Dėl tikslo sukurti sistemą, užtikrinančią, kad konkurencija vidaus rinkoje nebūtų iškraipoma (EB 3 straipsnio 1 dalies g punktas), reikėtų pastebėti, kad argumentas dėl galimo konkurencijos iškraipymo, kuriam, remiantis ginčijamo reglamento preambule, šiuo reglamentu siekiama užkirsti kelią, nėra įtikinamas.
- 106 EB sutarties konkurencijos taisyklės taikomos įmonėms ir valstybėms narėms, kurios pažeidžia lygią konkurenciją tarp įmonių (dėl EB 87 straipsnio žr. 1974 m. liepos 2 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Italija prieš Komisiją*, 173/73, Rink. p. 709, 26 punktą, o dėl EB 81 straipsnio – 1984 m. liepos 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Hydrotherm*, 170/83, Rink. p. 2999, 11 punktą).
- 107 Tačiau šioje byloje, pirma, nėra tvirtinama, kad ginčijamu reglamentu numatyti asmenys ar organizacijos yra tokios įmonės EB sutarties konkurencijos taisyklių prasme.
- 108 Antra, nėra jokio paaiškinimo, kuriuo remiantis būtų galima suprasti, kaip konkurenciją tarp įmonių galėtų paveikti Saugumo Tarybos rezoliucijoje 1390 (2002) numatytų specialių apribojimų tam tikrų asmenų ar organizacijų atžvilgiu įgyvendinimas Bendrijos ar valstybių narių lygmeniu.
- 109 Minėtų argumentų nepaneigia Komisijos rašytiniame atsakyme į Pirmosios instancijos teismo klausimus bei Jungtinės Karalystės per posėdį įrodytas ryšys tarp EB 3 straipsnio 1 dalies g punkte numatyto tikslo ir tikslo įkurti vidaus rinką panaikinant laisvo kapitalo judėjimo tarp valstybių narių kliūtis (EB 3 straipsnio 1 dalies c punktas) (žr. šio sprendimo 75 ir 78–80 punktus).

- 110 Šiuo požiūriu reikia pažymėti, kad Bendrija neturi jokios eksplisitinės kompetencijos nustatyti apribojimus kapitalo judėjimo ir mokėjimų srityje. Tačiau EB 58 straipsnyje pripažįstama, kad valstybės narės gali imtis tokį poveikį turinčių priemonių, kai jos yra pateisinamos šiame straipsnyje numatytų tikslų siekimu, būtent viešosios tvarkos ar visuomenės saugumo sumetimais (analogiškai su EB 30 straipsniu žr. 1991 m. spalio 4 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Richardt, C-367/89*, Rink. p. I-4621, 19 punktą ir nurodytą teismų praktiką). Kadangi visuomenės saugumas apima tiek valstybės vidaus, tiek išorės saugumą, valstybės narės iš esmės turi teisę pagal EB 58 straipsnio 1 dalies b punktą imtis panašių į ginčijamą reglamentu numatytas priemones. Jeigu šios priemonės atitiks EB 58 straipsnio 3 dalį ir neviršys to, kas būtina numatytam tikslui pasiekti, jos atitiks EB sutartimi įtvirtintą laisvą kapitalo ir mokėjimų judėjimą bei laisvą konkurenciją.
- 111 Reikia pridurti, kad jeigu paprasčiausias nacionalinės teisės aktų skirtumų atsiradimo rizikos bei dėl to galinčių kilti laisvo kapitalo judėjimo kliūčių ar konkurencijos iškraipymo abstrakčios rizikos konstatavimas būtų pakankamas pateisinti EB 308 straipsnio kartu su 3 straipsnio 1 dalies c ir g punktais pasirinkimą kaip reglamento teisinio pagrindo, ne tik EB sutarties VI antraštinės dalies 3 skyriaus nuostatos, susijusios su teisės aktų derinimu, bet ir teisinio pagrindo pasirinkimo teisminė kontrolė netektų savo veiksmingumo. Bendrijos teismas negalėtų atlikti savo funkcijos pagal EB 220 straipsnį, t. y. užtikrinti, kad aiškinant ir taikant šią Sutartį būtų laikomasi teisės (šiuo klausimu dėl EB sutarties 100A straipsnio, po pakeitimų – EB 95 straipsnio, žr. šio sprendimo 85 punkte nurodyto sprendimo *Vokietija prieš Parlamentą ir Tarybą* 84, 85 ir 106–108 punktus bei nurodytą teismų praktiką).
- 112 Bet kuriuo atveju Pirmosios instancijos teismui pateikti vertinimai neleidžia manyti, kad ginčijamas reglamentas veiksmingai padeda išvengti laisvo kapitalo judėjimo kliūčių ar didelių konkurencijos iškraipymų atsiradimo rizikos.

- 113 Pirmosios instancijos teismas būtent mano, kad, priešingai nei tvirtina Komisija ir Jungtinė Karalystė, jeigu nagrinėjamas Saugumo Tarybos rezoliucijas įgyvendintų valstybės narės, o ne Bendrija, tai nesukeltų tikėtinos ir rimtos skirtumų tarp valstybių narių, taikant lėšų įšaldymą, rizikos. Pirma, iš tiesų šiose rezoliucijose pateikti aiškūs, tikslūs ir detalūs apibrėžimai ir instrukcijos, kurie praktiškai nepalieka jokios galimybės interpretuoti. Antra, priemonių, kurias rezoliucijos skatina įgyvendinti, svarba nėra tokia, kad reikėtų bijoti minėtos rizikos.
- 114 Tokiomis aplinkybėmis šioje byloje nagrinėjamos priemonės negali remtis EB 3 straipsnio 1 dalies c ir g punktuose numatytu tikslu.
- 115 Be to, įvairūs Tarybos nurodyti EB 308 straipsnio, kaip papildomo teisinio pagrindo taikymo, pavyzdžiai (žr. šio sprendimo 71 ir 73 punktus) nėra tinkami šioje byloje. Pirma, remiantis šiais pavyzdžiais negalima tvirtinti, kad EB 308 straipsnio taikymo sąlygos, ypač sąlyga, susijusi su Bendrijos tikslo įgyvendinimu, nebuvo įvykdytos šios bylos atveju. Antra, šiuose pavyzdžiuose nagrinėjami teisės aktai Teisingumo Teisme šiuo požiūriu nebuvo ginčijami būtent šio sprendimo 72 punkte nurodytame sprendime *Delbar*. Bet kuriuo atveju, remiantis nusistovėjusia teismų praktika, paprasčiausia Tarybos praktika negali nukrypti nuo Sutarties taisyklių ir todėl negali sukurti precedento, įpareigojančio Bendrijos institucijas pasirinkti teisingą teisinį pagrindą (1988 m. vasario 23 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Jungtinė Karalystė prieš Tarybą*, 68/86, Rink. p. 855, 24 punktas ir 1994 m. lapkričio 15 d. Teisingumo Teismo nuomonės 1/94, Rink. p. I-5267, 52 punktas).
- 116 Iš viso to, kas pasakyta, matyti, kad kova su tarptautiniu terorizmu, konkrečiau kalbant, ekonominių ir finansinių sankcijų, pavyzdžiui, lėšų įšaldymo, nustatymas asmenų ir organizacijų, įtariamų prisidėjus ji finansuojant, atžvilgiu negali būti siejamas nė su vienu iš Bendrijai EB 2 ir 3 straipsniais aiškiai priskirtų tikslų.

- 117 Be EB 2 ir 3 straipsniuose aiškiai numatytų Sutarties tikslų, Komisija raštu pateiktame atsakyme į Pirmosios instancijos teismo klausimus taip pat nurodė bendresnio pobūdžio Bendrijos tikslą, kuris galėtų pateisinti šioje byloje rėmimąsi EB 308 straipsniu kaip teisiniu pagrindu. Komisija, remdamasi EB sutarties preambule, daro išvadą, kad „bendras Bendrijai nustatytas tikslas yra išsaugoti taiką ir saugumą“ tarptautiniu mastu (žr. šio sprendimo 76 punktą). Šis argumentas negali būti palaikomas.
- 118 Priešingai nei tvirtina Komisija, iš tiesų iš jokios EB sutarties preambulės nuostatos negalima daryti išvados, kad ja siekiama platesnio tikslo ginti taiką ir saugumą tarptautiniu mastu. Nors šia Sutartimi neginčijamai pirmiausia siekiama užbaigti praeities konfliktus tarp Europos gyventojų, kuriant tarp jų „dar glaudesnę sąjungą“, tai neturi jokio ryšio su bendros saugumo ir užsienio politikos įgyvendinimu. Ji išimtinai patenka į ES sutarties tikslus, kuria, kaip pabrėžiama jos preambulėje, siekiama pažymėti „naują Europos integracijos proceso, pradėto įsteigus Europos Bendrijas, etapą“.
- 119 Nors galima tvirtinti, kad šis Sąjungos tikslas turi skatinti Bendrijos veiksmus jos kompetencijos srityse, pavyzdžiui, bendroje prekybos politikoje, vis dėlto, atvirkščiai, jo nepakanka norint pagrįsti priemonių priėmimą pagal EB 308 straipsnį, ypač tose srityse, kuriose Bendrijos kompetencija yra ribota arba išsamiai išvardyta Sutartyje.
- 120 Galiausiai EB 308 straipsnio nebūtų galima aiškinti kaip bendrąja prasme leidžiančio institucijoms remtis šia nuostata, įgyvendinant kokį nors ES sutarties tikslą. Konkrečiai kalbant, Pirmosios instancijos teismas mano, kad Sąjungos ir Bendrijos koegzistavimas, kaip susijungusių, tačiau skirtingų teisinių sistemų, bei konstitucinė ramsčių struktūra, kurios norėjo galiojančių sutarčių rengėjai, nei institucijoms, nei valstybėms narėms neleidžia pasiremti EB 308 straipsnio „lankstumo išlyga“ tam, kad kompensuotų Bendrijos kompetencijos, būtinos vienam iš Sąjungos tikslų įgyvendinti, nebuvimą. Kitaip šia nuostata būtų galima pasinaudoti kaip paskutine

galimybė visoms BUSP bei Policijos ir teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose (TVR) priemonėms ir Bendrija bet kada galėtų veikti siekdama šių politikos sričių tikslų. Tačiau toks rezultatas paverstų daugelį ES sutarties nuostatų netaikytinomis ir neatitiktų įprastų BUSP priemonių (bendros strategijos, bendri veiksmai, bendrosios pozicijos) ir TVR priemonių (bendrosios pozicijos, sprendimai, pamatiniai sprendimai).

121 Todėl darytina išvada, kad kaip EB 60 ir 301 straipsniai atskirai, taip ir EB 308 straipsnis pats savaime nėra pakankamas ginčijamo reglamento teisinis pagrindas.

122 Vis dėlto Taryba ginčijamo reglamento konstatuojamojoje dalyje bei atsakymuose raštu į Pirmosios instancijos teismo klausimus tvirtina, kad EB 308 straipsnis kartu su EB 60 ir 301 straipsniu jai suteikia įgaliojimus priimti Bendrijos reglamentą dėl Sąjungos ir valstybių narių kovos su tarptautinio terorizmo finansavimu pagal BUSP, kuris taiko ekonomines ir finansines sankcijas asmenims, nenustatant jokio ryšio su trečiosios šalies teritorija ar jos režimu. Šie motyvai yra priimtini.

123 Šiomis aplinkybėmis iš tikrųjų reikia atsižvelgti į Mastrichto sutartimi specialiai įtvirtintą sąsają tarp Bendrijos veiksmų imantis ekonominių sankcijų pagal EB 60 ir 301 straipsnius ir ES sutarties tikslų išorinių santykių srityje.

124 Reikia pripažinti, kad EB 60 ir 301 straipsniai yra specifinės EB sutarties nuostatos, nes jie aiškiai numato, kad Bendrijos veiksmas gali pasirodyti būtinas įgyvendinant ne vieną iš EB sutartimi nustatytų Bendrijos tikslų, o vieną iš ES 2 straipsniu Sąjungai priskirtų tikslų, būtent įgyvendinant bendrąją užsienio ir saugumo politiką.

- 125 Taigi pagal EB 60 ir 301 straipsnius Bendrijos veiksmas iš tikrųjų yra Sąjungos veiksmas, įgyvendinamas remiantis Bendrijos ramsčiu Tarybai priimant bendrąją poziciją ar imantis bendro veiksmo BUSP srityje.
- 126 Šiuo požiūriu reikia priminti, kad pagal ES 3 straipsnį Sąjunga naudojasi viena bendra institucijų struktūra, užtikrinančia veiklos, atliekamos siekiant jos tikslų ir kartu paisant *acquis communautaire* bei ją papildant, nuoseklumą ir tęstinumą. Sąjunga visų pirma užtikrina visos savo užsienio veiklos nuoseklumą išorės santykių, saugumo, ekonominės ir plėtros politikos sričių atžvilgiu. Už tokio nuoseklumo užtikrinimą yra atsakingos bei šiuo tikslu bendradarbiauja Taryba ir Komisija. Abi jos pagal savo atitinkamus įgaliojimus užtikrina šių politikos sričių įgyvendinimą.
- 127 EB sutartimi numatyti įgaliojimai gali būti nepakankami, kad institucijos bendrojoje rinkoje galėtų įgyvendinti vieną iš Bendrijos tikslų; taip pat nepakankami gali būti ir įgaliojimai imtis EB 60 ir 301 straipsniuose nustatytų ekonominių bei finansinių sankcijų, būtent nutraukti ar apriboti ekonominius santykius su viena ar keliomis trečiosiomis šalimis, ypač kapitalo judėjimo ir mokėjimų srityje, kad institucijos galėtų įgyvendinti ES sutartyje įtvirtintą BUSP tikslą, dėl kurio šios nuostatos buvo specialiai įtrauktos į EB sutartį.
- 128 Reikia pripažinti, kad konkrečiomis EB 60 ir 301 straipsniuose numatytomis aplinkybėmis rėmimasis EB 308 straipsniu, kaip papildomu teisiniu pagrindu, pateisinamas ES 3 straipsnyje nustatytu vientisumo reikalavimu, kai šios nuostatos nesuteikia Bendrijos institucijoms reikiamos kompetencijos ekonominių ir finansinių sankcijų srityje, įgyvendinant Sąjungos ir valstybių narių siekiamą BUSP tikslą.

- 129 Be to, BUSP srityje priimta bendroji pozicija ar bendras veiksmas gali reikalauti Bendrijos imtis ekonominių ir finansinių sankcijų, viršijančių EB 60 ir 301 straipsniuose aiškiai numatytas sankcijas, t. y. ekonominių santykių su viena ar keliomis trečiosiomis šalimis laisvo kapitalo ir mokėjimų srityje nutraukimą ar apribojimą.
- 130 Tokiomis aplinkybėmis rėmimasis kartu EB 60, 301 ir 308 straipsniais ekonominių ir finansinių sankcijų srityje leidžia įgyvendinti Sąjungos ir valstybių narių siekiamą BUSP tikslą, kurį išreiškia bendra pozicija ar bendras veiksmas, nors Bendrija ir neturi aiškių įgaliojimų imtis ekonominių ir finansinių sankcijų asmenų ar organizacijų, pakankamai nesusijusių su atitinkama trečiaja valstybe, atžvilgiu.
- 131 Šiuo atveju kova su tarptautiniu terorizmu ir jo finansavimu neginčijamai patenka į Sąjungos tikslus BUSP srityje, nustatytus ES 11 straipsnyje, net jeigu ji konkrečiai nenukreipta į trečiąsias šalis arba jų vadovus.
- 132 Be to, akivaizdu, kad Taryba kovos su terorizmu srityje vienbalsiai priėmė Bendrąją poziciją 2002/402, kuri numato Bendrijos ekonominių ir finansinių sankcijų taikymą asmenims ir organizacijoms, įtariamiems prisidėjus finansuojant tarptautinį terorizmą, nenustatant jokio ryšio su trečiosios šalies teritorija ar jos režimu.
- 133 Šiomis aplinkybėmis rėmimasis EB 308 straipsniu, siekiant papildyti EB 60 ir 301 straipsniais Bendrijai suteiktus įgaliojimus imtis ekonominių ir finansinių sankcijų, yra pateisinamas atsižvelgiant į tai, kad šiandieniniame pasaulyje valstybės negali būti laikomos vieninteliu grėsmės taikai ir tarptautiniam saugumui šaltiniu.

Kaip ir tarptautinei bendrijai, Sąjungai ir jos Bendrijos ramsčiui, neturėtų būti trukdoma prisitaikyti prie šių naujų grėsmių, nustatant ekonomines ir finansines sankcijas ne tik trečiosioms šalims, bet ir asmenims, grupėms ar susijusioms organizacijoms, plėtojantiems tarptautinę teroristinę veiklą ar kitaip keliantiems grėsmę taikai ir tarptautiniam saugumui.

134 Todėl atrodo, kad šioje byloje Taryba, papildomai remdamasi EB 308 straipsniu, neišplėtė Bendrijos kompetencijos už Sutarties nuostatų, ypač tų, kurios apibrėžia Bendrijos tikslus ir veiksmus, nustatytų bendrų ribų.

135 Taigi institucijos ir Jungtinė Karalystė teisingai mano, kad Taryba buvo kompetentinga priimti ginčijamą reglamentą, kuriuo Bendrijoje įgyvendinamos ekonominės ir finansinės sankcijos, numatytos Bendroje pozicijoje 2002/402, remdamasi kartu EB 60, 301 ir 308 straipsniais.

3) *Dėl trijų pagrindų, susijusių su ieškovo pagrindinių teisių pažeidimu*

Šalių argumentai

136 Faktinėje argumentų dalyje ieškovas nurodo, kad jis yra Saudo Arabijos pilietis, užsiima tarptautiniu verslu ir turi didelių finansinių interesų Europos Sąjungoje. Įsigaliojus Reglamentui Nr. 2062/2001, vėliau ginčijamam reglamentui, jo lėšos ir turimas turtas Europos Sąjungoje buvo išaldyti, todėl jis negalėjo užsiimti savo verslu. Be to, jo įtraukimas į ginčijamo reglamento I priedo sąrašą turėjo neigiamų

pasekmių jo asmeninei ir profesinei reputacijai. Ieškovas mano esantis didelės teismų padarytos klaidos auka ir tvirtina niekuomet nedalyvavęs teroristinėje veikloje bei neteikęs finansinės paramos jokiai veiklai, susijusiai su Osama bin Ladenu ir *Al-Qaida*.

137 Ieškovas priduria, kad jam buvo taikomos ir nacionalinės priemonės dėl jo lėšų Jungtinėje Karalystėje, Jungtinėse Valstijose ir Šveicarijoje įšaldymo, kurių teisėtumą jis ginčija. Konkrečiai kalbant, jis pareiškė ieškinį dėl Didžiosios Britanijos Finansų ministerijos nurodymo įšaldyti jo lėšas panaikinimo (judicial review). Šiame procese išankstiniame posėdyje byla nagrinėjęs teisėjas nusprendė, kad argumentas dėl šios priemonės neteisėtumo nėra akivaizdžiai nepagrįstas pagal nacionalinę teisę. Tačiau Jungtinės Karalystės vyriausybė tvirtino, kad dėl Bendrijos teisės tiesioginio poveikio ieškovo pradėtas procesas nacionaliniu lygmeniu nėra reikšmingas, nebent jis laimėtų bylą dėl ginčijamo reglamento. Vis dėlto ieškovas mano, kad informacija, kuria remiantis jis buvo įtrauktas į Sankcijų komiteto parengtą sąrašą, yra ta pati, kurią pateikė Jungtinė Karalystė pirmiau minėto nacionalinio proceso metu.

138 Teisinėje savo argumentų dalyje ieškovas pirmiausia pabrėžia, kad pagal teismų praktiką (1974 m. gegužės 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Nold prieš Komisiją*, 4/73, Rink. p. 491, 13 punktas) valstybių narių konstitucijose pripažintos ir garantuojamos pagrindinės teisės, ypač tos, kurios įtvirtintos EŽTK, yra sudėtinė Bendrijos teisinės sistemos dalis.

139 Grįsdamas savo argumentus jis nurodo tris panaikinimo pagrindus: teisės būti išklausytam pažeidimas, pagrindinės teisės į nuosavybę ir proporcingumo principo pažeidimas ir teisės į veiksmingą teisminę kontrolę pažeidimas.

- 140 Ieškovo manymu, Saugumo Tarybos rezoliucijos, kuriomis remiasi Taryba ir Komisija, nesuteikia šioms institucijoms įgaliojimų pažeisti šias pagrindines teises, to nepateisinus būtinais įrodymais Pirmosios instancijos teisme. Kaip nepriklausoma nuo Jungtinių Tautų teisinė sistema, reglamentuojama atskiromis teisės normomis, Europos Sąjunga turėtų pateisinti priemones, kurių ji imasi, remdamasi savo įgaliojimais ir jai nustatytomis pareigomis asmenų, kuriems ši sistema taikoma, atžvilgiu.
- 141 Konkrečiai kalbant, dėl tariamo teisės būti išklausytam pažeidimo ieškovas pripažįsta, kad dėl pradinės priemonės išaldyti jo turtą pobūdžio apie ją neturėtų būti iš anksto pranešta iki jos įgyvendinimo.
- 142 Tačiau jis remiasi teise būti išklausytam Tarybos ir Komisijos, siekiant kad ji išbrauktų iš asmenų ir organizacijų, kuriems numatytos sankcijos, sąrašo remiantis bendroju Bendrijos teisės principu, pagal kurį viešosios valdžios institucijų sprendimų adresatams turi būti suteikta galimybė veiksmingai pareikšti savo nuomonę, kai tokie sprendimai pastebimai daro įtaką jų interesams (1974 m. spalio 23 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Transocean Marine Paint prieš Komisiją*, 17/74, Rink. p. 1063, 15 punktą). Ieškovas primena, kad teisė į gynybą, kaip pagrindinis principas, turi būti užtikrinama bet kurioje procedūroje, galinčioje daryti įtaką suinteresuotajam asmeniui ir turėti jam neigiamų pasekmių (1989 m. spalio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Dow Benelux prieš Komisiją*, 85/87, Rink. p. 3137 ir 1991 m. birželio 27 d. Sprendimas *Al-Jubail Fertilizer et Saudi Arabian Fertilizer prieš Tarybą*, C 49/88, Rink. p. I-3187).
- 143 Šiuo atveju ginčijamas reglamentas aiškiai pažeidžia šiuos pagrindinius principus tiek, kiek jis Tarybai leidžia neapibrėžtam laikui išaldyti ieškovo lėšas, nesuteikiant jam galimybės būti išklausytam dėl faktų ir aplinkybių, kuriais remiamasi, tikrumo ir sąsajos bei dėl prieš jį pateiktų įrodymų.

- 144 Dėl tariamo pagrindinės teisės į nuosavybę, užtikrinamos EŽTK pirmojo papildomo protokolo 1 straipsniu ir bendrais Bendrijos teisės principais, pažeidimo bei dėl tariamo proporcingumo principo pažeidimo ieškovas remiasi tuo, kad ginčijamas reglamentas leidžia išaldyti jo lėšas remiantis vien tuo pagrindu, kad jis buvo įtrauktas į Sankcijų komiteto patvirtintą sąrašą, nesuteikiant Bendrijos institucijoms jokių įgaliojimų vertinti turimus įrodymus bei argumentus, galinčius pateisinti tokią priemonę, bei nederinant interesų.
- 145 Ieškovas savo dublike pabrėžia, kad, kaip pripažįsta pačios institucijos, jos nederino jokių interesų ir nenagrinėjo kaltinimo įrodymų. Kitais žodžiais tariant, jos nepateikė Pirmosios instancijos teismui jokių kaltinančių įrodymų, parodančių, kad jeigu toks derinimas būtų buvęs atliktas, ieškovo turto išaldymas būtų pateisintas. Šiomis aplinkybėmis Pirmosios instancijos teismas neturėjo jokios galimybės nuspręsti, ar ginčijamas reglamentas pateisina drastiškas priemones ieškovo nuosavybės atžvilgiu.
- 146 Dėl tariamo veiksmingos teisminės kontrolės pažeidimo ieškovas primena, kad Teisingumo Teismas 1986 m. gegužės 15 d. Sprendime *Johnston* (222/84, Rink. p. 1651, 18 punktas) pripažino, jog ši teisė yra pagrindinis Bendrijos teisės principas.
- 147 Šioje byloje ginčijamas reglamentas pažeidžia šį bendrą principą, nenumatydamas jokios tokios kontrolės galimybės, būtent ieškovą kaltinančių įrodymų kontrolės.
- 148 Ieškovas priduria, kad jeigu tokia kontrolė egzistuotų, ji leistų nustatyti, kad jam pateikti kaltinimai nėra pagrįsti.

- 149 Atsakydamas į Tarybos argumentą, pagal kurį jam buvo taikomos paprastos administracinės priemonės, o ne kokios nors baudžiamoji sankcija ar jo turto konfiskavimas, kurie leistų jam remtis EŽTK 6 straipsniu suteikiama apsauga, ieškovas pabrėžia, kad jis buvo kaltinamas sunkiausiu nusikaltimu, tai yra dalyvavimu teroristinėje organizacijoje, atsakingoje už 2001 m. rugsėjo 11 d. išpuolius, dėl ko jo reputacija buvo sugriauta, lėšos išaldytos neribotam laikui ir visa tai padaryta tokiomis aplinkybėmis, kuriomis Taryba neišnagrinėjo prieš jį pateiktų įrodymų, ji neketina ir negali suteikti jam galimybės ginčyti jo turto išaldymo bei tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas neturėtų imtis priemonių patikrinti, ar sprendimas išaldyti jo turtą buvo teisingas.
- 150 Ieškovo manymu, Bendrijos institucijos neturėtų vengti savo pareigos gerbti jo pagrindines teises, prisidengdamos Saugumo Tarybos priimtais sprendimais, kai patys šie sprendimai neužtikrina teisių į gynybą. Dėl Bendrijos reglamento ieškovas mano, kad jis turi teisę į teisminę kontrolę Bendrijoje. Tai, kad, Tarybos manymu, ji neturi jokios diskrecijos šiuo klausimu ir turi veikti pagal JTO nurodymus, atskleidžia ginčijamo reglamento trūkumą.
- 151 Savo dublike ieškovas priduria, kad jis, siekdamas, jog jo pavardė būtų išbraukta iš nagrinėjamo sąrašo, ieškojo tiesioginių kontaktų su sankcijų komitetu. Jam buvo atsakyta, kad asmenų pastabos nepriimamos ir kad su skundais dėl nacionaliniu lygmeniu nustatytų sankcijų reikėtų kreiptis į kompetentingą teismą. Jis kreipėsi į Saudo Arabijos Užsienio reikalų ministeriją dėl pagalbos ginant savo teises sankcijų komitete. Be to, ieškovas ėmėsi žygių Jungtinėse Valstijose, siekdamas apginti savo interesus *Office of Foreign Assets Control* (OFAC). Taigi institucijos negalėtų jo kaltinti neišnaudojus visų priemonių, kad jo turtas nebūtų išaldytas.

152 Galiausiai argumentas, kad ieškovas galėjo pradėti šį procesą, būtų netinkamas, jeigu Pirmosios instancijos teismas neturėtų galimybės išnagrinėti ieškinio pagrįstumo. Tam, kad įvykdytų veiksmingos teisminės kontrolės reikalavimus, Pirmosios instancijos teismas turėtų išnagrinėti jam pateiktą įrodymų pagrįstumą arba netaikyti ginčijamo reglamento remiantis tuo, kad jis nesudaro tokio pobūdžio nagrinėjimo teisinio pagrindo.

153 Taryba ir Komisija, kurios remiasi Jungtinių Tautų Chartijos 24 straipsnio 1 dalimi, 25 ir 41 straipsniais, 48 straipsnio 2 dalimi ir 103 straipsniu, pirmiausia tvirtina, kad Bendrija, kaip ir JTO valstybės narės, pagal tarptautinę teisę privalo savo kompetencijos srityse įgyvendinti Saugumo Tarybos rezoliucijas, ypač priimtas Jungtinių Tautų Chartijos VII skyriaus pagrindu; antra, šioje srityje Bendrijos institucijų kompetencija yra ribota ir šios institucijos neturi jokios autonominės diskrecijos ar vertinimo laisvės; trečia, jos negali nei pakeisti šių rezoliucijų turinio, nei imtis priemonių, galinčių sąlygoti jų turinio pakeitimą, ir, ketvirta, bet koks tarptautinis susitarimas ar nacionalinės teisės norma, galintys sukliudyti jas įgyvendinti, neturėtų būti taikomi.

154 Šiuo požiūriu Taryba ir Komisija tvirtina, kad ginčijamas reglamentas į Bendrijos teisinę sistemą perkelia Saugumo Tarybos rezoliucijas 1267 (1999), 1333 (2000) ir 1390 (2002), priimtas pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių, visų pirma prieš Afganistano Talibano režimą ir, antra, kaip atsaką teroristinei veiklai, susijusiai su 2001 m. rugsėjo 11 d. išpuoliais Niujorke ir Vašingtone (Jungtinės Valstijos). Konkrečiai kalbant, 2001 m. spalio 17 d. įtraukus į Sankcijų komiteto nustatytą sąrašą ieškovo pavardę, Reglamentu Nr. 2062/2001 buvo pakeistas sąrašas asmenų, kurių lėšos įšaldomos dėl jų ryšių su Talibanu, Osama bin Ladenu ir *Al-Qaida* organizacija, remiantis Reglamentu Nr. 467/2001.

- 155 Taip Bendrijos institucijos siekė įgyvendinti įsipareigojimus, nustatytus Bendrijos valstybėms narėms pagal Jungtinių Tautų Chartijos 25 straipsnį, automatiškai pagal taikytinas procedūras perkeldamos į Bendrijos teisinę sistemą Saugumo Tarybos ar Sankcijų komiteto nustatytus asmenų ar organizacijų sąrašus.
- 156 Šiuo požiūriu Taryba ir Komisija pabrėžia, kad Bendrijos valstybės narės, būdamos Jungtinių Tautų narės, sutiko besąlygiškai taikyti Saugumo Tarybos jų vardu priimtus sprendimus, siekdamos aukštesnio tikslo – palaikyti tarptautinę taiką ir saugumą (žr. Jungtinių Tautų Chartijos 24 straipsnio 1 dalį ir 25 straipsnį). Įpareigojimai, pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių tenkantys JTO narei, turi viršenybę visų kitų jai tenkančių tarptautinių įsipareigojimų atžvilgiu. Dėl to Chartijos 103 straipsnis leidžia netaikyti bet kurios kitos sutartinės ar paprotinės tarptautinės teisės nuostatos, kad būtų įgyvendintos Saugumo Tarybos rezoliucijos, taip sukurdamas „teisėtumo poveikį“.
- 157 Šių institucijų teigimu, nacionalinė teisė taip pat neturėtų kliudyti vykdyti priemones, priimtas pagal Jungtinių Tautų Chartiją. Jeigu JTO narė galėtų pakeisti Saugumo Tarybos rezoliucijų turinį, nebūtų galima garantuoti vienodo jų taikymo, kuris yra būtinas užtikrinant jų veiksmingumą.
- 158 Nors pati Bendrija nėra JTO narė, ji savo kompetencijos srityse turi veikti taip, kad įgyvendintų jos valstybėms narėms dėl jų priklausymo Jungtinėms Tautoms tenkančius įsipareigojimus. Šiuo požiūriu Komisija nurodo, kad Bendrijos įgaliojimai turi būti vykdomi laikantis tarptautinės teisės (1992 m. lapkričio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Poulsen et Diva Navigation*, C-286/90, Rink. p. I-6019, 9 punktas ir 1998 m. birželio 16 d. Sprendimo *Racke*, C-162/96, Rink. p. I-3655, 45 punktas). Taryba ir Komisija taip pat remiasi 1998 m. balandžio 28 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimu *Dorsch Consult prieš Tarybą ir Komisiją* (T-184/95, Rink.

p. II-667). Nors šis sprendimas buvo susijęs su prekybos embargo įvedimu, t. y. bendros prekybos politikos priemone, kuri pagal EB 133 straipsnį patenka į išimtinę Bendrijos kompetenciją, Taryba ir Komisija mano, kad tas pats principas taikytinas kapitalo judėjimo ir mokėjimų apribojimams, nustatytiems šioje byloje pagal EB 60 ir 301 straipsnius.

159 Taryba apibendrina šį pasiūlymą tvirtindama, kad kai Bendrija veikia siekdama vykdyti valstybių narių dėl jų priklausymo JTO turimus įsipareigojimus, ar tai būtų dėl to, kad pastarosios perdavė jai reikiamus įgaliojimus, ar dėl to, kad jos mano, jog Bendrijos įsikišimas tinkamas politiškai, praktiniais sumetimais reikia preziumuoti, kad Bendrija yra tokioje pačioje padėtyje kaip ir JTO narės, atsižvelgiant į Jungtinių Tautų Chartijos 48 straipsnio 2 dalį.

160 Tarybos ir Komisijos manymu, Bendrija, nepažeisdama savo ir savo valstybių narių tarptautinių įsipareigojimų, negalėjo išbraukti tam tikrų asmenų iš Sankcijų komiteto nustatyto sąrašo, iš anksto juos informuoti ar, to nepadarius, leisti pradėti peržiūrėjimo procedūrą, kurią atlikus tam tikri asmenys galėtų būti išbraukti iš šio sąrašo. Taryba mano, kad tai prieštarautų valstybių narių ir Bendrijos EB 10 straipsnyje įtvirtintam įpareigojimui sąžiningai bendradarbiauti.

161 Taryba priduria, kad net nusprendus, jog ginčijamas reglamentas pažeidžia pagrindines ieškovo teises, aplinkybės, kuriomis jis buvo priimtas, pašalina bet kokią jos veiksmų neteisėtumą, atsižvelgiant į Jungtinių Tautų Chartijos 48 straipsnio 2 dalį. Šios institucijos manymu, kai Bendrija imasi priemonių, kurios atitinka valstybių narių siekį vykdyti įsipareigojimus pagal Jungtinių Tautų Chartiją, ji naudojami Chartijos apsauga, ir būtent „teisėtumo poveikiu“. Taryba mano, kad šis poveikis pagrindinių teisių atžvilgiu pasireiškia tuo, kad jos, kaip numato atitinkamos tarptautinės teisinės normos, esant skubiam reikalui laikinai gali būti sustabdytos.

- 162 Bet kuriuo atveju Taryba mano, kad Pirmosios instancijos teismo kompetencija šioje byloje turėtų apsiriboti klausimo nagrinėjimu, ar institucijos, vykdydamos įsipareigojimus pagal Saugumo Tarybos rezoliuciją 1390 (2002), padarė akivaizdžią klaidą. Bet kuri kita veikla, viršijanti šią kompetenciją, kuri prilygtų netiesioginei ir atrankinei Saugumo Tarybos palaikant tarptautinę taiką ir saugumą nustatytų privalomų priemonių teisminei kontrolei, smarkiai sutrikdytų Bendrijos ir valstybių narių tarptautinius santykius, būtų ginčytina pagal EB 10 straipsnį ir galėtų sugriauti vieną iš tarptautinės sistemos, kurią valstybės sukūrė po 1945 m., pamatų. Taryba mano, kad tokio pobūdžio priemonės galėtų būti ginčijamos tik pačioje Saugumo Taryboje, o ne nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu.
- 163 Komisija taip pat mano, kad bet koks sprendimas panaikinti ar pakeisti Saugumo Tarybos patvirtintą sąrašą galėtų smarkiai sutrikdyti Bendrijos ir jos valstybių narių tarptautinius santykius. Tokioje situacijoje Bendrija neįvykdytų bendro įsipareigojimo laikytis tarptautinės teisės, o valstybės narės neįvykdytų konkrečių įsipareigojimų pagal Jungtinių Tautų Chartiją. Be to, tokia situacija pakenktų Saugumo Tarybos sprendimų vienodam taikymui, kuris yra būtina jų veiksmingumo sąlyga. Taip pat Komisija tvirtina, kad tarptautinio mandagumo principas reikalauja, jog Bendrija įgyvendintų šias priemones, nes jos numato apsaugoti visas valstybes nuo teroristinių išpuolių.
- 164 Dėl minėtų priežasčių Pirmosios instancijos teismui nereikėtų nagrinėti ginčijamo reglamento atitikties ieškovo nurodytoms teisėms. Net jeigu šios teisės būtų buvusios pažeistos – *quod non* – Bendrija toliau privalėtų įgyvendinti Saugumo Tarybos rezoliucijas, o jeigu ji būtų priversta to nedaryti, valstybės narės vis tiek turėtų jas įgyvendinti.

- 165 Pirmiausia, jeigu Pirmosios instancijos teismas nuspręstų visapusiškai išnagrinėti trijų panaikinimo pagrindų, kuriais remiasi ieškovas, pagrįstumą, Taryba ir Komisija tvirtina, kad ginčijamas reglamentas nekenkia pagrindinėms teisėms ir laisvėms, kurių pažeidimu yra remiamasi.
- 166 Pirma, ginčijamas reglamentas nepažeidžia ieškovo teisės būti išklaustam.
- 167 Iš tiesų šioje byloje Bendrijos institucijos neturi jokių įgaliojimų atlikti tyrimą, jokios faktų vertinimo laisvės ir jokios politinio vertinimo laisvės. Jos paprasčiausia turi įgyvendinti Saugumo Tarybos priimtas priemones tarptautinei taikai ir saugumui užtikrinti, neturėdamos teisės įtraukti šių priemonių nagrinėjimo mechanizmo. Todėl Taryba ir Komisija mano, kad teisė būti išklaustam, kuri aiškiai suteikiama administracinėse procedūrose, nėra taikytina šios bylos aplinkybėmis.
- 168 Antra, ginčijamu reglamentu įgyvendintos priemonės nepažeidžia nei proporcingumo principo, nei pagrindinės ieškovo teisės į nuosavybę, nes ši teisė nėra absoliučiai apsaugota ir naudojimas ja gali būti apribotas dėl bendrojo intereso.
- 169 Šioje byloje akivaizdžiausias bendras interesas įpareigoja Bendriją ir valstybes nares laikytis Saugumo Tarybos nustatytų pareigų, kad asmenų turtas nebūtų naudojamas terorizmui remti. Bendrijos priemonės, kuriomis tik įgyvendinami privalomi Saugumo Tarybos sprendimai, pagrįstos šio tikslo svarba ir nesutrikdo pusiausvyros

tarp bendro intereso reikalavimų ir reikalavimų, susijusių su asmenų pagrindinių teisių apsauga. Šiomis aplinkybėmis Taryba mano, kad nagrinėjamos priemonės neturėtų būti laikomos netinkamomis ar neproporcingomis, nors jos ieškovo atžvilgiu yra griežtos.

- 170 Tiek, kiek atrodo, kad ieškovas kaltina Bendrijos institucijas nenumačius jokio peržiūrėjimo mechanizmo, Komisija primena, kad šios institucijos tik įgyvendino Saugumo Tarybos sprendimus ir negalėjo jų keisti.
- 171 Dėl ieškovo tvirtinimo, kad priemonės naudojamos tikslams pasiekti yra neproporcingos, Komisija primena, kad šis kaltinimas gali būti nukreiptas tik Saugumo Tarybos sprendimų atžvilgiu.
- 172 Trečia, dėl teisės į veiksmingą teisminę priežiūrą Taryba ir Komisija būtent tvirtina, kad ieškovas su šiuo ieškiniu galėjo kreiptis į Pirmosios instancijos teismą pagal EB 230 straipsnį.
- 173 Taryba mano, kad klausimas, kokia teisminės kontrolės taikymo apimtis būtų pateisinama ar tinkama šioje byloje, yra atskiras klausimas, kurį turėtų išnagrinėti Pirmosios instancijos teismas.
- 174 Šiuo klausimu Taryba tvirtina, kad kai Bendrija veikia neturėdama jokios diskrecijos, remdamasi institucijos, kuriai tarptautinė bendrija suteikė didelių galių palaikyti tarptautinę taiką ir saugumą, sprendimu, visapusiška teisminė kontrolė galėtų

sužlugdyti JTO sistemą, kuri buvo nustatyta 1945 m., taip pat smarkiai pakenkti Bendrijos ir valstybių narių tarptautiniams santykiams ir prieštarautų Bendrijos įsipareigojimams laikytis tarptautinės teisės.

175 Taryba ir Komisija taip pat pastebi, kad ieškovas, prireikus atstovaujamas Saudo Arabijos, galėtų tiesiogiai arba tarpininkaujant Jungtinės Karalystės Finansų ministerijai kreiptis į Saugumo Tarybą ar sankcijų komitetą, kad pareikštų savo pastabas. Žinoma, būdama tarpvyriausybine organizacija, JTO nenagrinėtų ieškovo, kaip fizinio asmens, pastabų. Vis dėlto JTO negalėtų ignoruoti jos narių nuomonės. Jeigu Saudo Arabijos valdžios institucijos būtų įsitikinusios ieškovo nekaltumu, nebūtų jokio pagrindo nesiimti veiksmų, kad jo įtraukimas į Sankcijų komiteto patvirtintą sąrašą būtų peržiūrėtas. Ieškovas nepateikė informacijos apie tokių veiksmų šioje institucijoje rezultatus nei apie pastabas, kurias galėjo pateikti, nors kai kurie asmenys, įtraukti į Sankcijų komiteto patvirtintą sąrašą, sugebėjo tai padaryti.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

Pradinės pastabos

176 Pirmosios instancijos teismas dėl pagrindų, susijusių su ieškovo pagrindinių teisių pažeidimu, turėtų pareikšti nuomonę tiek, kiek jie patenka į jo teisminę kontrolę ir kiek jie, jei pasitvirtintų, galėtų nulemti ginčijamo reglamento panaikinimą.

177 Tačiau šioje byloje institucijos ir Jungtinė Karalystė iš esmės mano, kad nė viena iš šių dviejų sąlygų nėra įvykdoma dėl Bendrijos ir jos valstybių narių įsipareigojimų pagal Jungtinių Tautų Chartiją pirmenybės prieš bet kokią kitą tarptautinės, Bendrijos ar nacionalinės teisės įsipareigojimą. Dėl šios priežasties prieš aptariant ieškovo argumentus būtina pirmiausia išnagrinėti šių šalių argumentus.

178 Šiuo požiūriu Pirmosios instancijos teismas mano, kad pirmiausia reikia išnagrinėti iš Jungtinių Tautų kylančios tarptautinės teisės sistemos ir nacionalinės ar Bendrijos teisės sistemos sąsają bei kiek Bendrijos ir jos valstybių narių kompetencija ribojama Saugumo Tarybos rezoliucijomis, priimtomis remiantis Jungtinių Tautų Chartijos VII skyriumi.

179 Šis nagrinėjimas iš tiesų lemia Pirmosios instancijos teismo vykdytinas tokias rezoliucijas įgyvendinančių Bendrijos teisės aktų teisėtumo kontrolės pagrindinių teisių atžvilgiu apimties vertinimą, kuris bus atliktas vėliau.

180 Galiausiai, trečia, Pirmosios instancijos teismas pareiškė nuomonę dėl tariamų ieškovo pagrindinių teisių pažeidimų tiek, kiek jis pripažins, kad jie patenka į jo teisminę kontrolę ir gali lemti ginčijamo reglamento panaikinimą.

Dėl iš Jungtinių Tautų kylančios tarptautinės teisės sistemos ir nacionalinės ar Bendrijos teisės sistemos sąryšio

181 Tarptautinės teisės požiūriu reikia pripažinti, kad JTO valstybių narių įsipareigojimai pagal Jungtinių Tautų Chartiją neginčijamai yra svarbesni nei bet kurie kiti

nacionalinės ar tarptautinės sutartinės teisės įsipareigojimai, įskaitant valstybių Europos Tarybos narių įsipareigojimus pagal EŽTK ir Bendrijos narių įsipareigojimus pagal EB sutartį.

182 Pirma, dėl Jungtinių Tautų Chartijos ir JTO valstybių narių nacionalinės teisės santykio reikėtų pažymėti, kad ši pirmenybės taisyklė išplaukia iš tarptautinės paprotinės teisės principų. Pagal 1969 m. gegužės 23 d. Vienoje pasirašytos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės, kuri kodifikuoja šiuos principus (ir kurios 5 straipsnis nustato, kad ji taikoma „visoms sutartims, kuriomis įsteigiamos tarptautinės organizacijos, ir visoms sutartims, sudarytoms tarptautinėje organizacijoje“), 27 straipsnį šalis negali pasitelkti savo vidaus teisės nuostatų, kad pasiteisintų dėl sutarties nesilaikymo.

183 Antra, kalbant apie Jungtinių Tautų Chartijos ir tarptautinės sutartinės teisės santykį, reikėtų konstatuoti, kad šiai pirmenybės taisyklei aiškiai skirtas minėtos Chartijos 103 straipsnis, kuris numato, kad „jeigu Jungtinių Tautų narių įsipareigojimai pagal šią Chartiją prieštarauja jų įsipareigojimams pagal kokį nors kitą tarptautinį susitarimą, jų įsipareigojimai pagal šią Chartiją turi pirmenybę“. Laikantis Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės 30 straipsnio ir, priešingai įprastoms taisyklėms, taikomoms vėliau tuo pačiu klausimu sudarytoms sutartims, ši taisyklė taikoma tiek ankstesnių, tiek vėlesnių nei Jungtinių Tautų Chartija sutarčių atžvilgiu. Tarptautinis Teisingumo Teismas mano, kad bet kuriam regioniniam, dvišaliam ir daugiašaliam susitarimui, kurį gali pasirašyti šalys, visuomet taikomos Jungtinių Tautų Chartijos 103 straipsnio nuostatos (1984 m. lapkričio 26 d. Sprendimo *Activités militaires et paramilitaires au Nicaragua et contre celui-ci* (Nikaragva prieš Jungtines Amerikos Valstijas), Rink. 1984, p. 392, 107 punktas).

184 Ši pirmenybė taikoma Saugumo Tarybos rezoliucijose esantiems nutarimams pagal Jungtinių Tautų Chartijos 25 straipsnį, pagal kurį JTO narės sutinka paklusti Saugumo Tarybos nutarimams ir juos vykdyti. Tarptautinio Teisingumo Teismo

manymu, remiantis Chartijos 103 straipsniu, šalių įsipareigojimai pagal šią Chartiją turi pirmenybę prieš bet kokią kitą tarptautinį susitarimą (1992 m. balandžio 14 d. Nutarties (laikinosios apsaugos priemonės) dėl 1971 m. Monrealio konvencijos aiškinimo ir taikymo dėl Lockerbie oro įvykio (Libijos Arabų Džamahirija prieš Jungtines Amerikos Valstijas), Rink. 1992, p. 16, 42 punktas ir 1992 m. balandžio 14 d. Nutarties (laikinosios apsaugos priemonės) dėl 1971 m. Monrealio konvencijos aiškinimo ir taikymo dėl Lockerbie oro įvykio (Libijos Arabų Džamahirija prieš Jungtinę Karalystę), Rink. 1992, p. 113, 39 punktas).

- 185 Konkrečiai kalbant apie Bendrijos valstybių narių įsipareigojimų pagal Jungtinių Tautų Chartiją ir jų įsipareigojimų pagal Bendrijos teisę santykį, reikia pridurti, kad pagal EB 307 straipsnio pirmąją pastraipą: „Šios Sutarties nuostatos neturi paveikti teisių ir pareigų, kylančių iš susitarimų, sudarytų iki 1958 m. sausio 1 d. arba stojančioms valstybėms – iki įstojimo dienos, tarp vienos ar keleto valstybių narių ir vienos ar keleto trečiųjų šalių“.
- 186 Remiantis nusistovėjusia Teisingumo Teismo praktika šia nuostata, laikantis tarptautinės teisės principų, siekiama nustatyti, kad EB sutarties taikymas nedarytų poveikio atitinkamos valstybės narės įsipareigojimams nepažeisti trečiosios šalies teisių pagal ankstesnę sutartį ir vykdyti atitinkamus savo įsipareigojimus (1995 m. kovo 28 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Evans Medical ir Macfarlan Smith*, C-324/93, Rink. p. I-563, 27 punktas; taip pat žr. 1962 m. vasario 27 d. Teisingumo Teismo sprendimą Komisija prieš Italiją, 10/61, Rink. p. 1; 1993 m. rugpjūčio 2 d. Sprendimą *Levy*, C-158/91, Rink. p. I-4287 ir 1997 m. vasario 14 d. Sprendimo *Centro-Com*, C-124/95, Rink. p. I-81, 56 punktą).
- 187 Penkios iš šešių Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį 1957 m. kovo 25 d. Romoje pasirašiusios šalys 1958 m. sausio 1 d. jau buvo JTO narės. Nors Vokietijos Federacinė Respublika formaliai JTO nare tapo tik 1973 m. rugsėjo 18 d., jos įsipareigojimas laikytis Jungtinių Tautų Chartijos priimtas anksčiau nei 1958 m. sausio 1 d., ir tai matyti iš 1954 m. rugsėjo 28 d.–spalio 3 d. Londone vykusios

konferencijos (vadinamos „devynių valstybių“ konferencija) baigiamojo akto bei iš 1954 m. spalio 23 d. Paryžiaus susitarimų. Be to, visos šalys, kurios vėliau įstojo į Bendriją, prieš tau jau buvo JTO narės.

188 Dar daugiau, Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties 224 straipsnis (dabar EB 297 straipsnis) buvo specialiai įtrauktas į šią Sutartį, kad būtų laikomasi pirmiau aprašytos pirmenybės taisyklės. Pagal šią nuostatą „valstybės narės konsultuojasi viena su kita, siekdamos prireikus veikti drauge, kad bendrosios rinkos veikimui nedarytų poveikio priemonės, kurių valstybei narei gali tekti imtis <...> siekiant vykdyti įsipareigojimus, kuriuos ji prisiėmė taikai ir tarptautiniam saugumui palaikyti“.

189 Taigi Saugumo Tarybos rezoliucijos, priimtos remiantis Jungtinių Tautų Chartijos VII skyriumi, yra privalomos visoms Bendrijos valstybėms narėms, kurios turi imtis visų priemonių, kad užtikrintų jų įgyvendinimą (generalinio advokato F. G. Jacobs išvados 1996 m. liepos 30 d. Teisingumo Teismo sprendimui *Bosphorus*, C-84/95, Rink. p. I-3953, I-3956, 2 punktas ir jo išvados 1997 m. vasario 27 d. Teisingumo Teismo sprendimui *Ebony Maritime et Loten Navigation*, C-177/95, Rink. p. I-1111, I-1115, 27 punktas).

190 Iš to, kas pasakyta, taip pat matyti, kad valstybės narės, tiek taikydamos bendras tarptautinės teisės taisykles, tiek konkrečias Sutarties nuostatas, turi galimybę ar netgi privalo netaikyti bet kurios Bendrijos teisės nuostatos, ar tai būtų pirminės teisės nuostata, ar šios teisės bendrasis principas, kuri trukdo tinkamai vykdyti jų įsipareigojimus pagal Jungtinių Tautų Chartiją.

- 191 Šio sprendimo 186 punkte minėtame sprendime *Centro-Com* Teisingumo Teismas nurodė, kad EB 113 straipsniui prieštaraujančios nacionalinės priemonės galėtų būti pateisinamos atsižvelgiant į EB sutarties 234 straipsnį (po pakeitimo EB 307 straipsnis), jeigu jos reikalingos atitinkamai valstybei narei užtikrinti įsipareigojimų pagal Jungtinių Tautų Chartiją ir Saugumo Tarybos rezoliuciją vykdymą.
- 192 Tačiau iš teismų praktikos išplaukia (žr. šio sprendimo 158 punkte minėto sprendimo *Dorsch Consult prieš Tarybą ir Komisiją* 74 punktą), kad, skirtingai nei jos valstybės narės, pati Bendrija nėra tiesiogiai saistoma Jungtinių Tautų Chartijos, todėl pagal tarptautinės viešosios teisės bendrą įpareigojimą ji neprivalo, remdamasi minėtos Chartijos 25 straipsniu, paklusti Saugumo Tarybos rezoliucijoms ir jas taikyti. Taip yra todėl, kad Bendrija nėra nei JTO narė, nei Saugumo Tarybos rezoliucijų adresatė, nei savo valstybių narių teisių ir pareigų perėmėja tarptautinės viešosios teisės prasme.
- 193 Tokiomis aplinkybėmis Bendrija turėtų būti saistoma Jungtinių Tautų Chartijos įpareigojimų taip pat, kaip ir jos valstybės narės, pagal jos Steigimo sutartį.
- 194 Šiuo požiūriu akivaizdu, kad Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties sudarymo metu valstybės narės buvo įsipareigojusios pagal Jungtinių Tautų Chartiją.
- 195 Sudarydamos tarpusavyje sutartį jos negalėjo perduoti Bendrijai daugiau galių, nei jos pačios turėjo bei taip panaikinti pagal minėtą Chartiją egzistuojančius įsipareigojimus trečiųjų šalių atžvilgiu (analogiškai žr. 1972 m. gruodžio 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *International Fruit Company ir kt.*, 21/72–24/72, Rink. p. 1219, toliau – sprendimas *International Fruit*, 11 punktą).

- 196 Atvirksčiai, jų noras laikytis įsipareigojimų pagal šią Chartiją išplaukia iš pačios Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties nuostatų ir buvo išreikštas jos 224 straipsnyje ir 234 straipsnio pirmojoje pastraipoje (analogiškai žr. sprendimo *International Fruit* 12 ir 13 punktus ir generalinio advokato H. Mayras išvadą šioje byloje, Rink. p. 1231–1237).
- 197 Nors pastaroji nuostata tik nurodo valstybių narių įsipareigojimus, ji preziumuoja Bendrijos institucijų pareigą nekliudyti valstybėms narėms vykdyti įsipareigojimus pagal nurodytą Chartiją (1980 m. spalio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Burgoa*, 812/79, Rink. p. 2787, 9 punktas).
- 198 Taip pat reikia pabrėžti: kadangi reikiama kompetencija įgyvendinant valstybių narių įsipareigojimus pagal Jungtinių Tautų Chartiją buvo perduota Bendrijai, valstybės narės pagal tarptautinę viešąją teisę įsipareigojo, kad pati Bendrija juos įgyvendins.
- 199 Šiomis aplinkybėmis reikia priminti, pirma, kad pagal Jungtinių Tautų Chartijos 48 straipsnio 2 dalį Jungtinių Tautų narės Saugumo Tarybos nutarimus įgyvendina „tiesiogiai, taip pat savo veiksmais per atitinkamas tarptautines institucijas, kurių narės jos yra“ ir, antra, pagal teismų praktiką (šio sprendimo 158 punkte minėto sprendimo *Poulsen ir Diva Navigation* 9 punktas ir šio sprendimo 158 punkte minėto sprendimo *Racke* 45 punktas; taip pat žr. 1974 m. gruodžio 4 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Van Duyn*, 41/74, Rink. p. 1337, 22 punktą) Bendrijos kompetencija turi būti įgyvendinama laikantis tarptautinės teisės, todėl Bendrijos teisė turi būti aiškinama ir jos taikymo sritis apibrėžiama atsižvelgiant į atitinkamas tarptautinės teisės taisykles.
- 200 Valstybės narės, perduodamos šią kompetenciją Bendrijai, pabrėžė savo norą ją susaistyti įsipareigojimais, nustatytais pagal Jungtinių Tautų Chartiją (analogiškai žr. sprendimo *International Fruit* 15 punktą).

- 201 Įsigaliojus Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarčiai, kompetencijos perdavimas tarp valstybių narių ir Bendrijos buvo įvairiais būdais sukonkretintas įgyvendinant jų įsipareigojimus pagal Jungtinių Tautų Chartiją (analogiškai žr. sprendimo *International Fruit* 16 punktą).
- 202 Būtent taip Europos Sąjungos sutartimi buvo įtrauktas EB sutarties 228 A straipsnis (dabar EB 301 straipsnis), kad būtų nustatytas konkretus pagrindas ekonominėms sankcijoms, kurias Bendrija, būdama vienintelė kompetentinga bendros prekybos srityje, galėtų nustatyti trečiųjų šalių atžvilgiu dėl jos valstybių narių nurodytų politinių priežasčių BUSP srityje, dažniausia taikant Saugumo Tarybos rezoliuciją, įpareigojančią jas nustatyti tokias sankcijas.
- 203 Taigi atrodo, kad visais atvejais, kai pagal EB sutartį Bendrija perima buvusią valstybių narių kompetenciją taikant Jungtinių Tautų Chartiją, šios Chartijos nuostatos saisto Bendriją (dėl to, ar Bendrija yra saistoma 1947 m. Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT), žr. sprendimo *International Fruit* 18 punktą; dėl pripažinimo, kad Bendrija turi ribotą kompetenciją, įgyvendindama prekybos embargo priemonę, nustatytą Saugumo Tarybos rezoliucijos, žr. šio sprendimo 158 punkte minėto sprendimo *Dorsch Consult* prieš Tarybą ir Komisiją 74 punktą).
- 204 Remiantis šiais argumentais, galima daryti išvadą, kad, pirma, Bendrija negali pažeisti jos valstybių narių įsipareigojimų pagal Jungtinių Tautų Chartiją nei trukdyti juos įgyvendinti ir, antra, remiantis Sutartimi, kuria ji buvo įsteigta, Bendrija, vykdydama savo kompetencijas, turi priimti visas reikalingas nuostatas, kad jos valstybės narės galėtų vykdyti šiuos įsipareigojimus.

205 Šioje byloje Taryba Bendrojoje pozicijoje 2002/402, kuri buvo priimta pagal ES sutarties V skyriaus nuostatas, nusprendė, kad Bendrijos veiksmai tiek, kiek leidžia EB sutartimi suteikti įgaliojimai, buvo būtini, siekiant įgyvendinti tam tikras ribojančias priemones Osama bin Laden, *Al-Qaida* organizacijos ir Talibano narių bei kitų su jais susijusių asmenų, grupių ar organizacijų atžvilgiu, remiantis Saugumo Tarybos rezoliucijomis 1267 (1999), 1333 (2000) ir 1390 (2002).

206 Bendrija įgyvendino šias priemones priimdama ginčijamą reglamentą. Kaip jau buvo nuspręsta šio sprendimo 135 punkte, ji buvo kompetentinga priimti šį teisės aktą remdamasi EB 60, 301 ir 308 straipsniais.

207 Taigi reikia pripažinti institucijų argumentų, apibendrintų šio sprendimo 153 punkte, pagrįstumą, išskyrus tai, kad nagrinėjamas Saugumo Tarybos rezoliucijas Bendrija savo kompetencijoje turėjo vykdyti ne pagal bendrąją tarptautinę teisę, kaip tvirtino šalys, o pagal pačią EB sutartį.

208 Atvirkščiai, ieškovo argumentai, grindžiami prielaida, kad Bendrijos teisinė sistema yra nepriklausoma nuo Jungtinių Tautų ir reglamentuojama tik jai būdingomis teisės normomis, yra atmestini.

Dėl teisėtumo kontrolės, kurią turi vykdyti Pirmosios instancijos teismas, apimties

209 Pirmiausia reikia priminti, jog Europos Bendrija yra teisės bendrija ta prasme, kad nei jos valstybės narės, nei jos institucijos neišvengia jų teisės aktų atitikties pamatinei konstitucinei chartijai, tai yra Sutarčiai, kontrolės, bei todėl, kad Sutartis

nustatė visą ieškinių ir procedūrų sistemą tam, jog Teisingumo Teismui būtų priskirta institucijų teisės aktų teisėtumo kontrolė (1986 m. balandžio 23 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Les Verts prieš Parlamentą*, 294/83, Rink. p. 1339, 23 punktas; 1987 m. spalio 22 d. Sprendimo *Foto-Frost*, 314/85, Rink. p. 4199, 16 punktas ir 1993 m. kovo 23 d. Sprendimo *Weber prieš Parlamentą*, C-314/91, Rink. p. I-1093, 8 punktas; 2001 m. spalio 2 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Martinez ir kt. prieš Parlamentą*, T-222/99, T-327/99 ir T-329/99, Rink. p. II-2823, 48 punktas; taip pat žr. 1991 m. gruodžio 14 d. Teisingumo Teismo nuomonės 1/91, Rink. p. I-6079, 21 punktą).

- 210 Kaip Teisingumo Teismas ne kartą nusprendė (šio sprendimo 146 punkte minėto sprendimo *Johnston* 18 punktas; taip pat žr. 1992 m. gruodžio 3 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Oleifici Borelli prieš Komisiją*, C-97/91, Rink. p. I-6313, 14 punktą; 2001 m. sausio 11 d. Sprendimo *Kofisa Italia*, C-1/99, Rink. p. I-207, 46 punktą; 2001 m. lapkričio 27 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-424/99, Rink. p. I-9285, 45 punktą ir 2002 m. liepos 25 d. Sprendimo *Unión de Pequeños Agricultores prieš Tarybą*, C-50/00 P, Rink. p. I-6677, 39 punktą), „teisminė kontrolė <...> išreiškia vieną iš bendrų teisės principų, kuriuo grindžiamos bendros valstybių narių konstitucinės tradicijos (ir kuris) taip pat įtvirtintas EŽTK 6 ir 13 straipsniuose“.
- 211 Šiuo atveju šis principas išplaukia iš EB 230 straipsnio ketvirtąją pastraipą ieškovui suteikiamos teisės prašyti Pirmosios instancijos teismo patikrinti ginčijamo reglamento teisėtumą tiek, kiek jis tiesiogiai ir konkrečiai su juo susijęs, ir savo ieškinyje pasiremti bet kuriuo pagrindu dėl kompetencijos trūkumo, esminio procedūros reikalavimo pažeidimo, EB sutarties ar kokios nors su jos taikymu susijusios teisės normos pažeidimo arba piktnaudžiavimo įgaliojimais.
- 212 Tačiau nagrinėjamoje byloje kyla klausimas, ar egzistuoja bendrosios tarptautinės teisės, ar pačia EB sutartimi nustatytos Pirmosios instancijos teismo vykdytinos šio reglamento teisminės kontrolės struktūrinės ribos.

- 213 Reikia priminti, kad ginčijamas reglamentas, priimtas atsižvelgiant į Bendrąją poziciją 2002/402, Bendrijos lygmeniu įgyvendina valstybių narių, kaip JTO narių, išpareigojimą įgyvendinti, prireikus Bendrijos teisės aktu, Osamo bin Laden, *Al-Qaida* organizacijos ir Talibano narių bei kitų su jais susijusių asmenų, grupių ar organizacijų atžvilgiu nustatytas sankcijas, kurios buvo patvirtintos ir vėliau sugriežtintos keliomis Saugumo Tarybos rezoliucijomis, priimtomis pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių. Šio reglamento konstatuojamosios dalys aiškiai daro nuorodas į Rezoliucijas 1267 (1999), 1333 (2000) ir 1390 (2002).
- 214 Šiomis aplinkybėmis institucijos, kaip jos teisingai tvirtina, veikė remdamosi ribota kompetencija, neturėdamos jokios autonominės diskrecijos. Jos negalėjo nei tiesiogiai pakeisti nagrinėjamų rezoliucijų turinio, nei nustatyti mechanizmo, galinčio sąlygoti tokius pakeitimus.
- 215 Todėl bet kokia ginčijamo reglamento vidinio teisėtumo kontrolė, būtent Bendrijos teisės nuostatų ar bendrųjų principų, susijusių su pagrindinių teisių apsauga, atžvilgiu, reikėtų, kad Pirmosios instancijos teismas papildomai nagrinės minėtų rezoliucijų teisėtumą. Pagal šią prielaidą ieškovo nurodyto neteisėtumo priežasčių reikėtų ieškoti ne ginčijamame reglamente, bet Saugumo Tarybos, kuri nustatė sankcijas, rezoliucijose (analogiškai žr. šio sprendimo 158 punkte nurodyto sprendimo *Dorsch Consult prieš Tarybą ir Komisiją* 74 punktą).
- 216 Konkrečiai kalbant, jeigu Pirmosios instancijos teismas, remdamasis ieškovo reikalavimais, turėtų panaikinti ginčijamą reglamentą, nors jį priimti reikalavo tarptautinė teisė, nes šis teisės aktas pažeidžia pagrindines ieškovo teises, kurias gina Bendrijos teisinė sistema, toks panaikinimas netiesiogiai reikėtų, kad pačios nagrinėjamos Saugumo Tarybos rezoliucijos pažeidžia minėtas pagrindines teises. Kitais žodžiais, ieškovas Pirmosios instancijos teismo prašo netiesiogiai pripažinti, kad nagrinėjama tarptautinės teisės norma pažeidžia pagrindines asmens teises, kurias saugo Bendrijos teisinė sistema.

- 217 Institucijos ir Jungtinė Karalystė Pirmosios instancijos teismo prašo iš principo nepripažinti bet kokios kompetencijos netiesiogiai vykdyti tokią šių rezoliucijų kontrolę, nes jos, kaip tarptautinės teisės normos, saistančios valstybes nares ir Bendriją, įpareigoja jį kaip ir visas Bendrijos institucijas. Iš esmės šios šalys mano, kad Pirmosios instancijos teismo kontrolė turėtų apsiriboti, pirma, patikrinimu, ar buvo laikytasi formos, procedūros ir kompetencijos taisyklių, kurios šiuo atveju privalomos institucijoms, ir, antra, patikrinimu, ar nagrinėjamos Bendrijos priemonės yra adekvačios ir proporcingos įgyvendinamų Saugumo Tarybos rezoliucijų atžvilgiu.
- 218 Reikia pripažinti, kad toks kompetencijos apribojimas yra nagrinėjant iš Jungtinių Tautų kylančios tarptautinės teisinės sistemos ir Bendrijos teisinės sistemos ryšį nurodytų principų pasekmė.
- 219 Kaip jau buvo nurodyta, nagrinėjamas rezoliucijas Saugumo Taryba priėmė pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių. Tokiomis aplinkybėmis išimtinė kompetencija nustatyti, kas gali kelti grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui, bei priemonės, reikiamas juos palaikyti ar atkurti, priklauso Saugumo Tarybai ir negali būti priskiriama nacionalinės ar Bendrijos valdžios institucijoms ir teismams, išskyrus vieninteliu prigimtinės teisės į individualią ar kolektyvinę savigyną atveju, numatytu šios Chartijos 51 straipsnyje.
- 220 Kai Saugumo Taryba, veikdama pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių, per savo Sankcijų komitetą nusprendžia, kad tam tikrų asmenų ar organizacijų lėšos turi būti įšaldytos, jos sprendimas, remiantis Chartijos 48 straipsniu, yra privalomas visoms Jungtinių Tautų narėms.

- 221 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta šio sprendimo 193–204 punktuose, Pirmosios instancijos teismo kompetencijos papildomai kontroliuoti tokio sprendimo teisėtumą, taikant Bendrijos teisinėje sistemoje pripažintų pagrindinių teisių apsaugos standartus, pripažinimas nėra pateisinamas nei pagal tarptautinę, nei pagal Bendrijos teisę.
- 222 Pirma, tokia kompetencija būtų nesuderinama su valstybių narių įsipareigojimais pagal Jungtinių Tautų Chartiją, ypač jos 25, 48 ir 103 straipsnius, bei pagal Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės 27 straipsnį.
- 223 Antra, tokia kompetencija prieštarautų EB sutarties nuostatoms, būtent EB 5, 10, 297 straipsniams ir EB 307 straipsnio pirmajai pastraipai, bei ES sutarties nuostatoms – ES 5 straipsniui, pagal kurį Bendrijos Teismas savo įgaliojimus vykdo laikydamasis EB sutarties ir ES sutarties nuostatose numatytų sąlygų ir tikslų. Dar daugiau, ji būtų nesuderinama su principu, pagal kurį Bendrijos, įskaitant ir Pirmosios instancijos teismą, kompetencija turi būti vykdoma laikantis tarptautinės teisės (šio sprendimo 158 punkte minėto sprendimo *Poulsen ir Diva Navigation* 9 punktą ir sprendimo *Racke* 45 punktą).
- 224 Reikia pridurti, kad, atsižvelgiant į EB 307 straipsnį ir į Jungtinių Tautų Chartijos 103 straipsnį, argumentas dėl pagrindinių teisių, kurios yra saugomos Bendrijos teisinės sistemos, pažeidimų arba dėl šios teisinės sistemos principų pažeidimų nepaveiks Saugumo Tarybos rezoliucijos galiojimo ar jos poveikio Bendrijos teritorijoje (analogiškai žr. 1970 m. gruodžio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Internationale Handelsgesellschaft*, 11/70, Rink. p. 1125, 3 punktą; 1986 m. spalio 8 d. Sprendimo *Keller*; 234/85, Rink. p. 2897, 7 punktą ir 1989 m. spalio 17 d. Sprendimo *Dow Chemical Ibérica ir kt. prieš Komisiją*, 97/87–99/87, Rink. p. 3165, 38 punktą).

- 225 Taigi reikia pripažinti, kad nagrinėjamos Saugumo Tarybos rezoliucijos iš principo nepatenka į Pirmosios instancijos teismo teisminę kontrolę ir kad jam neleidžiama, net ir netiesiogiai, nagrinėti jų teisėtumo Bendrijos teisės atžvilgiu. Tačiau Pirmosios instancijos teismas privalo visais įmanomais būdais aiškinti ir taikyti šią teisę taip, kad ji atitiktų valstybių narių įsipareigojimus pagal Jungtinių Tautų Chartiją.
- 226 Vis dėlto Pirmosios instancijos teismas turi teisę papildomai kontroliuoti nagrinėjamų Saugumo Tarybos rezoliucijų teisėtumą atsižvelgiant į *jus cogens* normas, suprantamas kaip tarptautinė viešoji tvarka, kuri privaloma visiems tarptautinės teisės subjektams, įskaitant JTO įstaigas, ir nuo kurios neįmanoma nukrypti.
- 227 Šiuo požiūriu reikia pažymėti, kad Vienos konvencija dėl tarptautinių sutarčių teisės, kuri kodifikuoja tarptautinę paprotinę teisę (ir kurios 5 straipsnis nustato, kad ji taikoma „visoms sutartims, kuriomis įsteigiamos tarptautinės organizacijos, ir visoms sutartims, sudarytomis tarptautinėje organizacijoje“), savo 53 straipsnyje numato, kad sutartys yra niekinės, jei jos prieštarauja privalomojo pobūdžio bendrosios tarptautinės teisės normoms (*jus cogens*), apibrėžiamoms kaip „normos, kurias tarptautinė valstybių bendrija yra priėmusi ir pripažinusi kaip normas, nuo kurių draudžiama nukrypti ir kurios gali būti keičiamos tik priimant kitą tokio pat pobūdžio bendrąją tarptautinės teisės normą“. Taip pat Vienos konvencijos 64 straipsnis nustato, kad „jei atsiranda nauja privalomojo pobūdžio bendrosios tarptautinės teisės norma, kiekviena egzistuojanti sutartis, prieštaraujanti šiai normai, tampa nebegaliojančia ir yra nutraukiama“.
- 228 Galiausiai pati Jungtinių Tautų Chartija numato imperatyvių tarptautinės teisės principų, būtent žmogaus pagrindinių teisių apsaugos, egzistavimą. Chartijos preambulėje Jungtinių Tautų Tautos paskelbė pasiryžusios „įtvirtinti (savo) tikėjimą pagrindinėmis žmogaus teisėmis, jo asmenybės orumu bei verte“. Be to, iš Chartijos pirmo skyriaus „Tikslai ir principai“ matyti, kad Jungtinių Tautų tikslas – skatinti pagarbą žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms.

- 229 Šie principai taikomi tiek JTO narėms, tiek jos institucijoms. Pagal Jungtinių Tautų Chartijos 24 straipsnio 2 dalį Saugumo Taryba, vykdydama pareigas, susijusias su pagrindine atsakomybe už tarptautinės taikos ir saugumo palaikymą, „remiasi Jungtinių Tautų tikslais ir principais“. Todėl galimybė nustatyti sankcijas, kurią Saugumo Taryba turi vykdydama šias pareigas, turi būti naudojamosi laikantis tarptautinės teisės, būtent Jungtinių Tautų tikslų ir principų.
- 230 Taigi tarptautinė teisė leidžia manyti, kad Saugumo Tarybos rezoliucijų privalomasis pobūdis yra ribojamas: jos turi laikytis privalomų pagrindinių *jus cogens* nuostatų. Priešingu atveju, nors ir neįmanomu, rezoliucijos nesaistytų nei JTO valstybių narių, nei Bendrijos.
- 231 Papildoma Pirmosios instancijos teismo teisminė kontrolė nagrinėjant ieškinį dėl Bendrijos teisės akto, priimto neturint jokios veiksmų laisvės įgyvendinant Saugumo Tarybos rezoliuciją, panaikinimo išimtiniais atvejais gali būti išplečiama, siekiant patikrinti, kaip laikomasi *jus cogens* normoms priklausančių viršenybę turinčių tarptautinės teisės normų, būtent imperatyvių normų, skirtų visuotinei žmogaus teisių apsaugai, nuo kurių, kaip nuo „nepažeidžiamų paprotinės tarptautinės teisės principų“, negali nukrypti nei valstybės narės, nei JTO instancijos (1996 m. liepos 8 d. Tarptautinio teisingumo teismo patariamąsios nuomonės dėl grasinimų panaudoti branduolinį ginklą ar jo naudojimo teisėtumo, Rink. 1996, p. 226, 79 punktas; taip pat žr. šio sprendimo 189 punkte minėtos generalinio advokato F. G. Jacobs išvados byloje *Bosphorus* 65 punktą).
- 232 Atsižvelgiant į šias bendras pastabas reikia išnagrinėti ieškinio pagrindus, susijusius su ieškovo pagrindinių teisių pažeidimu.

Dėl tariamo ieškovo pagrindinių teisių pažeidimo

233 Pirmosios instancijos teismas nusprendė pirmiausia nagrinėti tariamą pagrindinės teisės į nuosavybę ir proporcingumo principo pažeidimą, vėliau – tariamą teisės būti išklausytam pažeidimą ir galiausiai tariamą teisės į veiksmingą teisminę kontrolę pažeidimą.

— Dėl tariamo pagrindinės teisės į nuosavybę ir proporcingumo principo pažeidimo

234 Ieškovas remiasi teisės į jo nuosavybę, kuri garantuojama pagal EŽTK pirmojo papildomo protokolo 1 straipsnį, pažeidimu ir proporcingumo principo, kaip bendro Bendrijos teisės principo, pažeidimu.

235 Tačiau, kadangi tariami pažeidimai išimtinai padaryti taikant ieškovo lėšų išaldymą, nustatytą Saugumo Tarybos per jos Sankcijų komitetą ir įgyvendintą Bendrijoje ginčijamu reglamentu, neturint jokios veiksmų laisvės, iš esmės remiantis pirmiau nurodytais principais ieškovo skundus reikia nagrinėti tik taikant visuotinės pagrindinių žmogaus teisių apsaugos standartus, priklausančios *jus cogens* normoms.

236 Kadangi ieškovo lėšų išaldymo apimtis tam tikrais laikotarpiais skyrėsi (atitinkamai žr. Reglamento Nr. 467/2001 2 straipsnį, pradinės redakcijos Reglamento Nr. 881/2002 2 straipsnį ir galiausiai ginčijamo reglamento 2a straipsnį, įtrauktą Reglamento Nr. 561/2003 1 straipsniu), reikia patikslinti, kad nagrinėjant šį ieškinį

dėl panaikinimo Pirmosios instancijos teismo teisminė kontrolė turi apsiriboti tik galiojančiais teisės aktais. Nagrinėdamas bylas dėl panaikinimo Bendrijos teismas paprastai atsižvelgia į įvykius, kurie daro poveikį ginčo objektui proceso metu, pavyzdžiui, į ginčijamo akto panaikinimą, jo galiojimo pratesimą, pakeitimą kitu teisės aktu ar jo nuostatų dalinį pakeitimą (be šio sprendimo 53 punkte minėtų sprendimų *Alpha Steel prieš Komisiją*, *Fabrique de fer de Charleroi ir Dillinger Hüttenwerke prieš Komisiją* bei *CCRE prieš Komisiją*, žr. 1993 m. kovo 8 d. Teisingumo Teismo nutarties *Lezzi Pietro prieš Komisiją*, C-123/92, Rink. p. I-809, 8–11 punktus). Visos šalys posėdyje pritarė šiam požiūriui.

237 Taigi reikia išnagrinėti, ar lėšų įšaldymas, numatytas ginčijamu reglamentu, iš dalies pakeistu Reglamentu Nr. 561/2003 ir netiesiogiai Saugumo Tarybos rezoliucijomis, kurias šie reglamentai įgyvendina, pažeidžia pagrindines ieškovo teises.

238 Pirmosios instancijos teismas mano, kad taip nėra, atsižvelgiant į visuotinės pagrindinių žmogaus teisių apsaugos standartus, priklausančius *jus cogens* normoms.

239 Šiuo požiūriu iš karto reikia pabrėžti, kad ginčijamo reglamento redakcija po pakeitimų, padarytų Reglamentu Nr. 561/2003, priimtu po Saugumo Tarybos rezoliucijos 1452 (2002), tarp kitų leidžiančių nukrypti nuostatų ir išlygų numato, kad, suinteresuotųjų asmenų prašymu ir akivaizdžiai neprieštaraujant Sankcijų komitetui, kompetentingos nacionalinės institucijos neįšaldo lėšų, reikalingų padengti esmines išlaidas, įskaitant mokėjimą už maisto produktus, nuomą, gydymo išlaidas, mokesčius ar komunalines paslaugas (žr. šio sprendimo 36 punktą). Be to, lėšos, reikalingos bet kokioms kitoms „ypatingoms išlaidoms“, gali būti nebeįšaldomos, gavus Sankcijų komiteto leidimą.

- 240 Akivaizdžios galimybės taikyti išlygas ar leidžiančias nukrypti nuostatas į Sankcijų komiteto sąrašą įtrauktiems asmenims, kurių lėšas numatyta įšaldyti, aiškiai parodo, kad šios priemonės tikslas ir paskirtis nesusiję su nehumanišku ar žeminančiu elgesiu su šiais asmenimis.
- 241 Be to, reikia priminti, kad Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos, kurią 1948 m. gruodžio 10 d. priėmė Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja, 17 straipsnio 1 dalis nurodo, kad „kiekvienas žmogus turi teisę turėti nuosavybę tiek vienas, tiek kartu su kitais“, o šios Visuotinės deklaracijos 17 straipsnio 2 dalis patikslina, kad „iš nieko negali būti savavališkai atimta jo nuosavybė“.
- 242 Kadangi teisė į nuosavybę turi būti laikoma bendrosios tarptautinės teisės imperatyvių normų dalimi, tikėtai savavališkas šios teisės atėmimas bet kuriuo atveju prieštarautų *jus cogens* normoms.
- 243 Tačiau reikia pripažinti, kad ši teisė iš ieškovo savavališkai nebuvo atimta.
- 244 Iš tiesų, pirma, jo lėšų įšaldymas yra sankcijų, Saugumo Tarybos nustatytų Osamo bin Ladeno, *Al-Qaida* organizacijos ir Talibano narių bei kitų su jais susijusių asmenų, grupių ar organizacijų atžvilgiu, išraiška.
- 245 Šiuo požiūriu reikia pabrėžti kovos su tarptautiniu terorizmu svarbą ir Jungtinių Tautų apsaugos nuo teroristinių organizacijų išpuolių teisėtumą.

- 246 Saugumo Taryba Rezoliucijos 1390 (2002) preambulėje kategoriškai pasmerkė 2001 m. rugsėjo 11 d. įvykdytus teroristinius išpuolius, paskelbdama pasiryžusi užkirsti kelią bet kokiems tokio pobūdžio aktams; nurodė, kad Osama bin Ladenas ir *Al-Qaida* organizacija ir toliau remia tarptautinį terorizmą; pasmerkė *Al-Qaida* organizaciją ir susijusias teroristines grupuotes dėl jų įvykdytų nusikalstamų teroristinių aktų, kuriais buvo siekiama nužudyti daugelį nekaltų civilių ir sunaikinti turtą, bei dar sykį patvirtino, kad tarptautinio terorizmo aktai kelia grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui.
- 247 Atsižvelgiant į šias aplinkybes, didelę svarbą įgyja sankcijomis siekiamas tikslas, kuris pagal 2001 m. rugsėjo 28 d. Saugumo Tarybos rezoliuciją 1373 (2001), kurią nurodo ginčijamo reglamento 3 konstatuojamoji dalis, yra kovoti visomis priemonėmis, remiantis Jungtinių Tautų Chartija, prieš teroristiniais aktais keliamą grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui. Taigi nagrinėjamos priemonėmis tarptautinei bendrijai siekiama bendro pamatinio intereso tikslo.
- 248 Antra, lėšų įšaldymas yra apsaugos priemonė, kuri, skirtingai nei konfiskavimas, nepažeidžia pačios suinteresuotųjų asmenų teisės į finansinių aktyvų nuosavybę, o tik apriboja naudojimąsi jais.
- 249 Trečia, nagrinėjamos Saugumo Tarybos rezoliucijos numato periodišką sankcijų peržiūrėjimo tvarką (žr. šio sprendimo 16, 25, 33 ir 266 punktus).
- 250 Ketvirta, kaip bus paaiškinta vėliau, nagrinėjami teisės aktai įtvirtina procedūrą, leidžiančią suinteresuotiesiems asmenims bet kuriuo momentu, tarpininkaujant jų pilietybės ar gyvenamosios vietos valstybei narei, Sankcijų komiteto prašyti peržiūrėti jų atvejį.

- 251 Atsižvelgiant į šias aplinkybes, asmenų ar organizacijų, remiantis Jungtinių Tautų valstybių narių perduota ir Saugumo Tarybos patikrinta informacija, įtariamų susijus su Osama bin Ladenu, *Al-Qaida* organizacija ir Talibanu bei dalyvavus finansuojant, planuojant, rengiant ar vykdant teroro aktus, lėšų išaldymas nėra savavališkas, netinkamas ar neproporcingas suinteresuotųjų asmenų pagrindinių teisių pažeidimas.
- 252 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad argumentai, kuriais remiasi ieškovas, grįsdamas tariamą pagrindinės teisės į nuosavybę ir bendro proporcingumo principo pažeidimą, turi būti atmesti.

— Dėl tariamo teisės būti išklausytam pažeidimo

- 253 Ieškovas, pripažindamas, kad apie pradinę jo lėšų išaldymo priemonę neturėjo būti iš anksto pranešta iki jos įgyvendinimo, kaltina Tarybą nesuteikus jam jokios galimybės būti išklausytam faktų, aplinkybių ir įrodymų, pateiktų prieš jį, atžvilgiu (žr. šio sprendimo 141–143 punktus). Atrodo, kad ieškovas taip pat mano, jog patys nagrinėjami Saugumo Tarybos sprendimai neužtikrino teisės į gynybą (žr. šio sprendimo 150 punktą).
- 254 Šiuo požiūriu reikia atskirti tariamą ieškovo teisę būti išklausytam Tarybos dėl ginčijamo reglamento priėmimo ir tariamą teisę būti išklausytam Sankcijų komiteto dėl jo įtraukimo į asmenų, kurių lėšos, taikant nagrinėjamas Saugumo Tarybos rezoliucijas, turi būti išaldomos, sąrašą.

- 255 Pirma, dėl tariamos ieškovo teisės būti išklaustam Tarybos reikia priminti, kad, remiantis nusistovėjusia teismų praktika, pagarba teisei į gynybą bet kokioje procedūroje, kuri buvo pradėta prieš asmenį ir gali pasibaigti jo nenaudai priimtu aktu, yra pagrindinis Bendrijos teisės principas ir ji turi būti užtikrinta, net ir nesant nagrinėjamą procedūrą reglamentuojančių teisės aktų. Pagal šį principą bet kuris asmuo, kuriam gali būti taikoma sankcija, privalo turėti galimybę veiksmingai pateikti savo nuomonę dėl prieš jį surinktų įrodymų, kuriais grindžiama ši sankcija (1994 m. birželio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Fiskano prieš Komisiją*, C-135/92, Rink. p. I-2885, 39 ir 40 punktai; 1996 m. spalio 24 d. Sprendimo *Komisija prieš Lisrestal ir kt.*, C-32/95 P, Rink. p. I-5373, 21 punktas ir 2000 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Mediocurso prieš Komisiją*, C-462/98 P, Rink. p. I-7183, 36 punktas).
- 256 Tačiau Taryba ir Komisija teisingai nurodo, kad ši teismų praktika buvo plėtojama konkurencijos teisės, antidempingo ir valstybės pagalbos srityse, taip pat drausminės teisės ar finansinės paramos sumažinimo srityse, kuriose Bendrijos institucijos gali atlikti detalesnį tyrimą ir tardymą bei turi didelę diskrecijos teisę.
- 257 Remiantis teismų praktika, Bendrijos teisine sistema suteiktų garantijų, būtent atitinkamo asmens teisės pateikti savo nuomonę, užtikrinimas yra susijęs su valdžios institucijos, kuri priėmė nagrinėjamą teisės aktą, veikimo laisve (1991 m. lapkričio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Technische Universität München*, C-269/90, Rink. p. I-5469, 14 punktas).
- 258 Tačiau nagrinėjamoje byloje, kaip matyti iš pirmiau pateiktų pradinių vertinimų dėl Jungtinių Tautų teisinės sistemos ir nacionalinės ar Bendrijos teisinės sistemos sąsajos, Bendrijos institucijos turėjo į Bendrijos teisinę sistemą perkelti Saugumo Tarybos rezoliucijas ir Sankcijų komiteto sprendimus, kurie joms nesuteikė jokios galimybės konkrečiu jų įgyvendinimo etapu numatyti atskirų atvejų nagrinėjimo ar peržiūrėjimo mechanizmo, nes tiek nagrinėjamų priemonių turinys, tiek peržiūrė-

jimo mechanizmai (žr. šio sprendimo 262 ir paskesnius punktus) visiškai priklauso Saugumo Tarybos ir jos Sankcijų komiteto kompetencijai. Todėl Bendrijos institucijos neturėjo jokios teisės vykdyti tyrimo, jokios galimybės patikrinti Saugumo Tarybos ir Sankcijų komiteto pateiktus faktus, jokios šių faktų vertinimo laisvės ir jokios ieškovui taikytinos sankcijos tikslingumo vertinimo laisvės. Tokiomis aplinkybėmis Bendrijos teisės principas, susijęs su teise būti išklaustyam, nėra taikytinas, nes dėl suinteresuotojo asmens išklausymo institucija bet kuriuo atveju negalėtų peržiūrėti savo pozicijos.

259 Iš to išplaukia, kad Taryba, priimdama ir įgyvendindama ginčijamą reglamentą, neprivalėjo išklausti ieškovo dėl jo įtraukimo į asmenų ir organizacijų, kuriems taikomos sankcijos, sąrašą.

260 Todėl argumentai, kuriais remiasi ieškovas, grįsdamas tariamą jo teisės būti išklaustyam Tarybos pažeidimą, priimant ginčijamą reglamentą, turi būti atmesti.

261 Antra, dėl tariamos ieškovo teisės būti išklaustyam Sankcijų komiteto dėl jo įtraukimo į asmenų, kurių lėšos turi būti išaldytos taikant nagrinėjamas Saugumo Tarybos rezoliucijas, sąrašą reikia pripažinti, kad tokia teisė nenumatyta nagrinėjamos rezoliucijose.

262 Tačiau pažymėtina, kad nors ir nenumato teisės būti išklaustyam asmeniškai, nagrinėjamos Saugumo Tarybos rezoliucijos ir vėliau Bendrijoje priimti jas įgyvendinantys reglamentai nustato atskirų atvejų peržiūrėjimo mechanizmą, numatantį, jog suinteresuotieji asmenys, tarpininkaujant jų nacionalinės valdžios

institucijoms, gali kreiptis į Sankcijų komitetą, kad jie būtų išbraukti iš asmenų, kuriems taikomos sankcijos, sąrašo arba kad jų lėšų įšaldymas būtų panaikintas (žiūrėti būtent šio sprendimo 20, 32 ir 34–36 punktus).

263 Sankcijų komitetas yra Saugumo Tarybai priklausanti institucija, kurią sudaro Saugumo Tarybos valstybių narių atstovai. Jis tapo svarbia nuolatine institucija, atsakinga už nuolatinę sankcijų taikymo priežiūrą ir už tai, kad tarptautinė bendrija vienodai aiškintų ir taikytų rezoliucijas (šio sprendimo 189 punkte minėtos generalinio advokato F. G. Jacobs išvados byloje *Bosphorus* 46 punktas).

264 Kad atitinkamas asmuo būtų išbrauktas iš asmenų, kuriems taikomos sankcijos, sąrašo, dėl konkretaus atvejo peržiūrėjimo „(Sankcijų komiteto) darbų vykdymą reglamentuojančių gairių“, priimtų 2002 m. lapkričio 7 d. ir papildytų 2003 m. balandžio 10 d. (žr. šio sprendimo 50 punktą), 7 punktas numato:

„ a) Nepažeidžiant galiojančių procedūrų, pareiškėjas (asmuo ar asmenys), grupės ar organizacijos, įtrauktos į atnaujinamą komiteto sąrašą)) gali pateikti prašymą jų gyvenamosios vietos ir (arba) pilietybės valstybės vyriausybei dėl jo atvejo peržiūrėjimo. Pareiškėjas turi pagrįsti savo prašymą išbraukti jį iš sąrašo, pateikti reikiamą informaciją ir paprašyti paremti šį prašymą.

b) vyriausybė, kuriai pateiktas prašymas („prašoma vyriausybė“), turi išnagrinėti visą susijusią informaciją, vėliau dvišaliai susisiekti su vyriausybe (-ėmis), kuri (-ios) pasiūlė įtraukti į sąrašą (nustatančioji (-čiosios) vyriausybė (-ės)), dėl

papildomos informacijos pateikimo ir konsultacijų dėl prašymo išbraukti iš sąrašo.

- c) vyriausybė (-ės), kuri (-ios) iš pradžių paprašė įtraukti į sąrašą, taip pat gali paprašyti pareiškėjo gyvenamosios vietos ar pilietybės valstybės papildomos informacijos. Vykstant šioms dvišalėms konsultacijoms vyriausybė, kuriai pateiktas prašymas ir nustatančioji (-čios) vyriausybė (-ės) prireikus gali pasikonsultuoti su komiteto pirmininku.

- d) Jeigu išnagrinėjusi papildomą informaciją, prašoma vyriausybė norėtų tęsti prašymo išbraukti iš sąrašo nagrinėjimą, ji turėtų įtikinti nustatančiąją (-čiąsias) vyriausybę (-es) kartu ar atskirai pateikti komitetui prašymą išbraukti. Prašoma vyriausybė gali komitetui pateikti prašymą išbraukti net ir be nustatančiosios (-čiųjų) vyriausybės (-ių) lydinčio prašymo, pasinaudojusi tylaus pritarimo procedūra.

- e) Komitetas savo sprendimus priima vienbalsiai. Jeigu konkrečiu klausimu komitetas nesurenka visų balsų, pirmininkas papildomai konsultuojasi, kad būtų pasiektas sutarimas. Jeigu ir po šių konsultacijų nėra konsensuso, klausimas gali būti perduotas nagrinėti Saugumo Tarybai. Atsižvelgdamas į specifinį informacijos pobūdį, pirmininkas gali paskatinti dvišalį pasikeitimą informacija tarp suinteresuotųjų valstybių narių, kad klausimas būtų patikslintas iki sprendimo priėmimo.“

265 Pirmosios instancijos teismas konstatuoja, kad Saugumo Taryba, priimdama šias gaires, visais įmanomais būdais siekė atsižvelgti į asmenų, įtrauktų į Sankcijų komiteto sąrašą, pagrindines teises, būtent į teisę į gynybą.

- 266 Svarba, kurią Saugumo Taryba priskiria šių teisių apsaugai, aiškiai matyti iš jos 2004 m. sausio 30 d. Rezoliucijos 1526 (2004), kuri numato, pirma, pagerinti Rezoliucijos 1267 (1999) 4 punkto b papunktyje, Rezoliucijos 1333 (2000) 8 punkto c papunktyje ir Rezoliucijos 1390 (2002) 1 ir 2 punktuose nustatytų priemonių įgyvendinimą ir, antra, sustiprinti Sankcijų komiteto įgaliojimus. Remiantis Rezoliucijos 1526 (2004) 18 punktu, Saugumo Taryba „skatina visas valstybes kiek įmanoma informuoti asmenis ir organizacijas, įtrauktus į (Sankcijų komiteto) sąrašą, apie (jų atžvilgiu) priimtas priemones, apie (Sankcijų komiteto) gaires ir Rezoliuciją 1452 (2002)“. Remiantis Rezoliucijos 1526 (2004) 3 punktu, šios priemonės bus vėl pagerintos po 18 mėnesių arba (prireikus) anksčiau.
- 267 Iš tiesų pirmiau aprašyta procedūra patiems suinteresuotiesiems asmenims tiesiogiai nesuteikia teisės būti išklaustytiems Sankcijų komiteto, kuris yra vienintelė kompetentinga institucija, valstybės prašymu galinti priimti sprendimą dėl jų atvejo peržiūrėjimo. Iš esmės tai priklauso nuo to, kokią diplomatinę apsaugą valstybė teikia jos piliečiams.
- 268 Toks teisės tiesiogiai ir asmeniškai būti išklaustam kompetentingos institucijos ribojimas nelaikytinas nepriimtiniu tarptautinės viešosios tvarkos privalomų normų atžvilgiu. Atvirkščiai, ginčijant sprendimų pagrįstumą įšaldyti asmenų ar organizacijų, įtariamų prisidėjus finansuojant tarptautinį terorizmą, lėšas, priimtų Saugumo Tarybos per jos Sankcijų komitetą pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių, remiantis valstybių ir regioninių organizacijų pateikta informacija, normalu, kad suinteresuotųjų asmenų teisė būti išklaustytiems reglamentuojama įvairaus lygio administracinėje procedūroje, kurioje svarbiausias vaidmuo tenka ginčijamo reglamento II priede numatytoms nacionalinėms valdžios institucijoms.

- 269 Pati Bendrijos teisė pripažįsta tokio procedūrinio reglamentavimo teisėtumą taikant ekonomines sankcijas asmenų atžvilgiu (analogiškai žr. 2000 m. rugpjūčio 2 d. Pirmosios instancijos teismo antrosios kolegijos nutartį „Invest“ *Import und Export ir Invest Commerce prieš Komisiją*, T-189/00 R, Rink. p. II-2993).
- 270 Reikia pridurti, kaip posėdyje teisingai pastebėjo Jungtinė Karalystė, kad suinteresuotieji asmenys, remdamiesi vidaus teise arba tiesiogiai ginčijamu reglamentu bei atitinkamomis Saugumo Tarybos rezoliucijomis, kurias jis įgyvendina, gali pareikšti ieškinį dėl galimo kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos neteisėto atsakymo perduoti jų bylą Sankcijų komiteto peržiūrai (analogiškai žr. 2003 m. gegužės 15 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Sison prieš Tarybą*, T-47/03 R, Rink. p. II-2047, 39 punktą).
- 271 Šiuo atveju iš bylos medžiagos matyti, kad ieškovas per savo advokatus 2002 m. kovo 1 d. laišku kreipėsi į nuolatinį Saudo Arabijos atstovą prie Jungtinių Tautų, siekdamas apginti savo teises Sankcijų komitete. Remiantis papildomais posėdyje pateiktais paaiškinimais, konstatuotina, kad ieškovas negavo atsakymo į šį laišką.
- 272 Tačiau šios aplinkybės niekaip nesusijusios su Bendrija, todėl – ir su šia byla, kurioje nagrinėjamas tik ginčijamo reglamento teisėtumas.
- 273 Taigi bet kuriuo atveju ieškovas negali veiksmingai išsakyti nuomonės dėl faktų, kuriais remiantis jo lėšos buvo išaldytos, tikrumo ir tinkamumo bei dėl prieš jį pateiktų įrodymų. Kadangi šiuos faktus ir įrodymus valstybė, kuri su jais supažindino

Sankcijų komitetą, pripažino konfidencialiais ar slaptais, akivaizdu, kad apie juos nebuvo informuotas ne tik ieškovas, bet ir JTO valstybės narės, kurioms buvo skirtos nagrinėjamos Saugumo Tarybos rezoliucijos.

274 Vis dėlto šios bylos aplinkybėmis, nagrinėjant apsaugos priemonę, ribojančią ieškovo disponavimą jo turtu, Pirmosios instancijos teismas mano, kad pagarba pagrindinėms suinteresuotojo asmens teisėms neįpareigoja informuoti apie prieš jį pateiktus faktus bei įrodymus, nes Saugumo Taryba ar jos Sankcijų komitetas mano, kad tai prieštarautų tarptautinės bendrijos saugumo interesams.

275 Taigi argumentai, kuriais remiasi ieškovas, grįsdamas tariamą jo teisės būti išklausytam Sankcijų komiteto pažeidimą dėl jo įtraukimo į asmenų, kurių lėšos turi būti išaldytos taikant nagrinėjamas Saugumo Tarybos rezoliucijas, sąrašą, turi būti atmesti.

276 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad argumentai, kuriais remiasi ieškovas, grįsdamas tariamą jo teisės būti išklausytam pažeidimą, turi būti atmesti.

— Dėl tariamo teisės į veiksmingą teisminę kontrolę pažeidimo

277 Nagrinėjant ieškovo argumentus dėl tariamo jo teisės į veiksmingą teisminę kontrolę pažeidimo, reikia atsižvelgti į bendras pastabas, išdėstytas preliminarai nagrinėjant Pirmosios instancijos teismo vykdytiną Bendrijos teisės aktų, įgyvendinančių pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių priimtas Saugumo Tarybos rezoliucijas, teisėtumo kontrolę pagrindinių teisių atžvilgiu.

- 278 Šiuo atveju ieškovas Pirmosios instancijos teisme galėjo pareikšti ieškinį dėl panaikinimo pagal EB 230 straipsnį.
- 279 Nagrinėdamas tokį ieškinį, Pirmosios instancijos teismas visapusiškai nagrinėja ginčijamo reglamento teisėtumą Bendrijos institucijų veiksams taikomų kompetencijos ir išorinio teisėtumo taisyklių bei esminių procedūros reikalavimų atžvilgiu.
- 280 Pirmosios instancijos teismas taip pat vykdo ginčijamo reglamento teisėtumo kontrolę Saugumo Tarybos rezoliucijų, kurias šis reglamentas turi įgyvendinti, atžvilgiu, būtent formalios ir materialios atitikties, vidinio suderinamumo bei proporcingumo aspektu.
- 281 Atlikdamas šią kontrolę, Pirmosios instancijos teismas konstatuoja, kad ieškovas neginčijamai yra vienas iš fizinių asmenų, 2001 m. spalio 19 d. įrašytų į sankcijų komiteto sąrašą (žr. šio sprendimo 23 punktą).
- 282 Nagrinėdamas šį ieškinį dėl panaikinimo, Pirmosios instancijos teismas taip pat pripažino esąs kompetentingas kontroliuoti ginčijamo reglamento ir netiesiogiai — nagrinėjamų Saugumo Tarybos rezoliucijų teisėtumą *jus cogens* normoms priklausančių viršenybę turinčių tarptautinės teisės normų, būtent privalomų normų, numatančių visuotinę žmogaus teisių apsaugą, atžvilgiu.
- 283 Tačiau, kaip jau buvo pažymėta šio sprendimo 225 punkte, Pirmosios instancijos teismas neturi teisės netiesiogiai kontroliuoti pačių nagrinėjamų Saugumo Tarybos rezoliucijų atitikties pagrindinėms asmens teisėms, kurias saugo Bendrijos teisinė sistema.

- 284 Taip pat Pirmosios instancijos teismas neturi teisės tikrinti, ar Saugumo Taryba nėra padariusi akivaizdžios klaidos, vertindama faktus ir įrodymus, kuriais ji pagrindė priimtas priemones, bei netiesiogiai kontroliuoti, išskyrus tam tikras šio sprendimo 282 punkte apibrėžtas ribas, šių priemonių tinkamumo bei proporcingumo. Tokia kontrolė negalėtų būti vykdoma nesisavinant Saugumo Tarybos prerogatyvų pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių nustatyti grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui bei atitinkamas kovos su ja arba jos šalinimo priemones. Galiausiai klausimas, ar asmuo arba organizacija kelia grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui bei klausimas, kokių priemonių reikia imtis atitinkamų asmenų atžvilgiu, kad būtų pasipriešinta šiai grėsmei, suponuoja politinius ir vertinimo sprendimus, iš principo priklausančius tik institucijoms, kuriai tarptautinė bendrija patikėjo pagrindinę atsakomybę už tarptautinės taikos ir saugumo palaikymą, kompetencijai.
- 285 Todėl reikia pripažinti, kad dėl šio sprendimo 284 punkte nurodytų priežasčių, Saugumo Tarybai nepripažinus, jog yra tikslinga įsteigti nepriklausomą tarptautinį teismą, kompetentingą nagrinėti ieškinius dėl Sankcijų komiteto priimtų individualių sprendimų, ieškovas negali pasinaudoti jokia teisminės gynybos būdu.
- 286 Vis dėlto reikia pripažinti, kad tokia ieškovo teisminės gynybos spraga pati savaime neprieštarauja *jus cogens* normoms.
- 287 Šiuo požiūriu Pirmosios instancijos teismas nurodo, kad teisė kreiptis į teismą, pripažinta tiek Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 8 straipsnyje, tiek 1966 m. gruodžio 16 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos priimto Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 14 straipsnyje, nėra absoliuti. Viena vertus, nuo šios teisės gali būti nukrypstama susidarius nepaprastajai padėčiai, dėl kurios iškyla grėsmė tautos išlikimui, kaip su tam tikromis sąlygomis numato pirmiau nurodyto pakto 4 straipsnio 1 dalis. Kita vertus, net ir be šių išimtinių aplinkybių pripažintini kai kurie būdingi šios teisės ribojimai, pavyzdžiui, tokie, kuriuos tautų bendrija bendrai pripažįsta kaip kylančius iš valstybių imuniteto doktrinos (šiuo klausimu žr. 2001 m. liepos 12 d. Europos žmogaus teisių teismo sprendimo *Prince Hans-Adam*

II de Liechtenstein prieš Vokietiją, Recueil des arrêts et décisions, 2001-VIII, 52, 55, 59 ir 68 punktus ir 2001 m. lapkričio 21 d. Sprendimo McElhinney prieš Airiją, Recueil des arrêts et décisions, 2001-XI, 34–37 punktus) ir tarptautinių organizacijų imuniteto doktrinos (žr. 1999 m. vasario 18 d. Europos žmogaus teisių teismo sprendimo Waite et Kennedy prieš Vokietiją, Recueil des arrêts et décisions, 1999-I, 63 ir 68–73 punktus).

288 Šiuo atveju Pirmosios instancijos teismas mano, kad ieškovo teisės kreiptis į teismą apribojimas, išplaukiantis iš teismų jurisdikcijos imuniteto, kuriuo Jungtinių Tautų valstybių narių vidaus teisėje iš principo naudojasi Saugumo Tarybos rezoliucijos, priimtose pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių, remiantis atitinkamais tarptautinės teisės principais (būtent Chartijos 25 ir 103 straipsniais), yra neatskiriamas nuo šios teisės, užtikrinamos *jus cogens* normomis.

289 Toks apribojimas pateisinamas tiek Saugumo Tarybos sprendimų pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių pobūdžiu, tiek siekiamu teisėtu tikslu. Nagrinėjamoje byloje ieškovo interesas, jog Pirmosios instancijos teismas išnagrinėtų jo ieškinį iš esmės, nėra pakankamas, kad jam būtų suteikta pirmenybė prieš esminį bendrąjį interesą palaikyti tarptautinę taiką ir saugumą, iškilus Saugumo Tarybos pagal Jungtinių Tautų Chartijos nuostatas aiškiai nustatytai grėsmei. Šiuo požiūriu ypatinga reikšmė turi būti teikiama aplinkybei, kad nenumačius neribotos ar neapibrėžtos trukmės priemonių visos vėliau Saugumo Tarybos priimtose rezoliucijos numatė šių priemonių tolesnio taikymo tikslingumo peržiūrėjimo mechanizmą, praėjus 12 ar 18 ar daugiau mėnesių (žr. šio sprendimo 16, 25, 33 ir 266 punktus).

290 Galiausiai Pirmosios instancijos teismas mano, kad nesant tarptautinio teismo, kompetentingo kontroliuoti Saugumo Tarybos teisės aktų teisėtumą, Sankcijų komiteto įsteigimas ir teisės aktuose numatyta galimybė į jį kreiptis bet kuriuo

momentu dėl bet kurio atskiro atvejo peržiūrėjimo, pasinaudojant formaliu mechanizmu, įtraukiančiu „prašomą vyriausybę“ ir „nustatančiąją vyriausybę“ (žr. šio sprendimo 263 ir 264 punktus), yra kitas protingas būdas tinkamai ginti pagrindines ieškovo teises, kurios pripažįstamos *jus cogens* normų.

- 291 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad argumentai, kuriais remiasi ieškovas, grįsdamas tariamą jo teisės į veiksmingą teisminę kontrolę pažeidimą, turi būti atmesti.
- 292 Kadangi nė vienas ieškovo pagrindas ar argumentas nebuvo pripažintas priimtiniu, ieškinyš turi būti atmestas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 293 Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to prašė. Pagal 87 straipsnio 4 dalies pirmąją pastraipą įstojusios į bylą valstybės narės ir institucijos turi pačios padengti savo bylinėjimosi išlaidas. Pagal 87 straipsnio 6 dalį, jeigu byloje sprendimas nėra priimamas, Pirmosios instancijos teismas išlaidų klausimą sprendžia savo nuožiūra.
- 294 Atsižvelgiant į šios bylos aplinkybes ir į šalių reikalavimus, šios nuostatos būtų teisingai taikomos nurodant, kad ieškovas, be savo bylinėjimosi išlaidų, padengia Tarybos bylinėjimosi išlaidas bei Komisijos nurodytas bylinėjimosi išlaidas, patirtas iki 2002 m. liepos 1 dienos. Jungtinė Karalystė pati padengia savo bylinėjimosi išlaidas, o Komisija padengia savo išlaidas, patirtas po 2002 m. liepos 1 dienos.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (antroji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

1. Nėra reikalo priimti sprendimą dėl prašymo iš dalies panaikinti 2001 m. kovo 6 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 467/2001, uždraudžiantį tam tikrų prekių ir paslaugų eksportą į Afganistaną, sustiprinantį skrydžių uždraudimą ir pratęsiantį Afganistano Talibano lėšų ir kitų finansinių išteklių įšaldymą ir panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 337/2000, bei 2001 m. spalio 19 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 2062/2001, trečią kartą keičiantį Reglamentą Nr. 467/2001.
2. Atmesti ieškinio dalį, susijusią su 2002 m. gegužės 27 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 881/2002, nustatančiu tam tikras specialias ribojančias priemones, taikomas tam tikriems asmenims ir organizacijoms, susijusiems su Osama bin Ladenu, *Al-Qaida* tinklu ir Talibanu, ir panaikinančiu Tarybos reglamentą (EB) Nr. 467/2001.
3. Ieškovas, be savo bylinėjimosi išlaidų, turi padengti Tarybos bylinėjimosi išlaidas bei Komisijos nurodytas bylinėjimosi išlaidas, patirtas iki 2002 m. liepos 1 dienos.

4. Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė pati padengia savo bylinėjimosi išlaidas, o Komisija padengia savo išlaidas, patirtas po 2002 m. liepos 1 dienos.

Forwood

Pirrung

Mengozzi

Meij

Vīlaras

Paskelbta 2005 m. rugsėjo 21 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris

Pirmininkas

H. Jung

J. Pirrung

Turinys

Teisinis pagrindas	II - 3661
Ginčo aplinkybės	II - 3664
Procedūra ir šalių reikalavimai	II - 3674
Dėl ginčijamo reglamento priėmimo procedūrinių pasekmių	II - 3677
Dėl esmės	II - 3679
1) Pirminės pastabos	II - 3679
2) Dėl pagrindo, susijusio su Tarybos nekompetencija priimti ginčijamą reglamentą	II - 3681
Pirmosios instancijos teismo klausimai ir šalių atsakymai	II - 3681
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 3688
3) Dėl trijų pagrindų, susijusių su ieškovo pagrindinių teisių pažeidimu	II - 3700
Šalių argumentai	II - 3700
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 3711
Pradinės pastabos	II - 3711
Dėl iš Jungtinių Tautų kylančios tarptautinės teisės sistemos ir nacionalinės ar Bendrijos teisės sistemos sąryšio	II - 3712
Dėl teisėtumo kontrolės, kurią turi vykdyti Pirmosios instancijos teismas, apimtis	II - 3719
Dėl tariamo ieškovo pagrindinių teisių pažeidimo	II - 3726
— Dėl tariamo pagrindinės teisės į nuosavybę ir proporcingumo principo pažeidimo	II - 3726
— Dėl tariamo teisės būti išklaustam pažeidimo	II - 3730
— Dėl tariamo teisės į veiksmingą teisminę kontrolę pažeidimo	II - 3737
Dėl bylinėjimosi išlaidų	II - 3741